

Seletuskiri

Mustvee Vallavolikogu otsuse eelnõule „Mustvee valla haridusvõrgu ümberkorraldamine“

Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 6 lõike 3 punkti 1 kohaselt korraldab omavalitsusüksus neid kohaliku elu küsimusi mis on talle pandud seadusega ja § 22 lõike 1 punkti 37 kohaselt kuuluvad volikogu ainupädevusse muud seadusega volikogu ainupädevusse antud küsimused.

KOKS § 6 lõike 2 esimese lause kohaselt on omavalitsusüksuse ülesanne korraldada antud vallas või linnas põhikoolide ja gümnaasiumide ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses ning § 22 lõike 1 punkti 34 kohaselt kuuluvad volikogu ainupädevusse valla ametiasutuse ja valla ametiasutuse hallatava asutuse moodustamine, ümberkorraldamine ja tegevuse lõpetamine.

Seega on oma halduspiirkonnas vajalikul arvil õppeasutuste ülalpidamise ja tasuta hariduse andmise kohustus eelkõige kohaliku elu küsimus ning ka **munitsipaalkoolide vahetu rahastamine on kohaliku omavalitsuse ülesanne**, kuivõrd tegemist on kohaliku elu küsimusega.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (edaspidi PGS) § 80 lõike 1 alusel korraldab kooli ümber ja lõpetab kooli tegevuse kooli pidaja, kuulates enne ära hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse.

PGS § 61 lõike 1 alusel on kooli asutamine volikogu ainupädevuses.

PGS § 80 lõike 8 alusel ühe asutusena tegutseva üldhariduskooli ja koolieelse lasteasutuse ümberkorraldamisel ja tegevuse lõpetamisel kohaldatakse PGS-s sätestatut.

Eesti Vabariigi haridusseaduse (edaspidi HaS) § 7 lõike 2 punkti 2 alusel on kohaliku omavalitsuse pädevuses asutada, reorganiseerida ja sulgeda õigusaktides ettenähtud korras munitsipaalharidusasutusi. HaS § 7 lõike 2 punkti 3 alusel tagab omavalitsus oma halduspiirkonna munitsipaalharidusasutuste majandusliku teenindamise ja finantseerimise.

Kohaliku omavalitsusüksuse üheks peamiseks seadusest tulenevaks kohustuseks on oma haldusterritooriumil elavatele koolikohustuslikele isikutele üldhariduse (põhihariduse ja üldkeskhariduse) omandamiseks võimaluste tagamine. Selleks peab kohalik omavalitsusüksus üleval vajalikul arvil õppeasutusi. Seejuures on kohalikule omavalitsusüksusele pandud mitmeid erinevaid ülesandeid võimaluste loomisel kohustusliku põhihariduse ja vabatahtliku üldkeskhariduse andmiseks.

PGS § 6 punkti 1 kohaselt peab kvaliteetne üldharidus olema võrdväärselt kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikust erivajadusest.

PGS § 10 lõike 1 kohaselt tagab vald või linn koolikohustuslikule isikule, kelle elukoht asub selle valla või linna haldusterritooriumil, **võimaluse omandada põhiharidus**. PGS § 7 lõige 3 näeb üldkeskhariduse osas aga ette, et igas maakonnas peab olema tagatud üldkeskhariduse omandamise võimalus.

PGS § 7 lõikes 1 on sätestatud, et kooli pidamisel tuleb tagada riiklike õppekavade täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks.

Viidatud õigusnormidest nähtuvalt on kohalikele omavalitsusüksustele pandud erinevad ülesanded põhihariduse ja üldkeskhariduse tagamisel. Esimesel juhul on kohustus tagada kõikidele haldusterritooriumil elavatele isikutele õppekoht põhikoolis ja teisel juhul on kohustus tagada üldkeskhariduse omandamise võimalus maakonna tasandil. Mõlema haridustaseme puhul on siiski üheselt nõutud, et kvaliteetne üldharidus peab olema võrdväärselt kättesaadav.

Konkurentsivõimelise hariduse tagamiseks, võrdsete võimaluste pakkumiseks kõikidele Mustvee valla lastele ja arvestades ühinenud valla terviklikkust, hetkeolukorda ning prognoositavaid arenguid, korraldatakse ümber Mustvee valla haridusasutused.

Koolivõrgu ümberkorralduste põhimõtted peaksid olema:

1. terviklikkus – vanuserühmade terviklik käsitlus, kooli arendamise seos muude eluvaldkondadega piirkonnas, koolikohustuse täitmise tagamine hariduskorralduse uuendamisel;
2. demokraatlikkus – uuenduste kavandamise ja elluviimise käigus kogu informatsiooni pidev jagamine asjasse puutuvatele, nende kaasamine aruteludesse ja otsustamise viimine kohalikule tasandile nii palju kui võimalik;
3. kestvus – planeerimise pidev jälgimine, täpsustamine ja täiendamine;
4. paindlikkus – uute tingimuste ja olude ilmnemisel nendega arvestamine.

Tuleb mõista selgelt tagajärgi, mille **sündide vähenemine** endaga kaasa on toonud. Igal juhul tuleb ootamatuste ärahoidmiseks tegelda kogu koolivõrgu **planeerimisega õigeaegselt**, et tagada kõigile lastele hariduse omandamiseks parimad tingimused koolikorralduse efektiivsust (ka õpilaste arvu vähenemist) ja õppe kvaliteeti arvestades.

Tähtsad on nii kvalitatiivsed kui ka kvantitatiivsed eesmärgid. Koolivõrgu kvantitatiivsete näitajate (koolitusvajadus, eelarve, kättesaadavus jne) kavandamisel on määravad hariduse sisuga seotud küsimused. Muudatused on põhjendatud siis, kui need tagavad õppimise ja õpetamise kvaliteedi, hariduse kättesaadavuse, koolide ja haridussüsteemi efektiivsuse, õpikeskkonna turvalisuse ja tervislikkuse ning turvalise koolitee. Samal ajal on koolivõrgu plaan aluseks vajalike investeeringute kavandamisel, sest muudatuste elluviimine nõuab aega ja vahendeid. Teades, milline on situatsioon, millised on olulised mõjutegurid loetletud indikaatorite väärtustele, saab püstitada kujundatavale koolivõrgule uued kvantitatiivsed eesmärgid.

Koolivõrgu planeerimise aluseks on vanuserühmade suurus kohaliku omavalitsuse tasandil. Lastearvu, kes lähema 6–7 aasta jooksul kooli tulevad, on teada. Nende andmete alusel saame järgmise 10–15 aasta õpilaste arvud (klassiti) kõigil kooliastmetel halduskorralduse kõige väiksemas üksuses. Õpilaste prognoositavate arvude põhjal tuleb teha otsus, milline peaks olema koolivõrk omavalitsuse tasandil – kus peavad koolid asuma (koolitee pikkust arvestades). Sellega oleme saanud hüpoteetilise koolivõrgu, eri kooliastmete ja koolitüüpide õpilaste arvu.

Hinnata tuleb olemasolevad koolihooned, et saada teavet vajalike investeeringute kohta.

Õpetajate arv tuleb prognoosida hüpoteetilise koolivõrgu õpilaste arvust, õppekavast ja seaduses kehtestatud normkoormusest lähtudes. Enne lõplikku otsust koolivõrgus kavandatavate muudatuste puhul tuleb kindlasti hinnata rahalises väärtuses kõiki koolivõrgu optimeerimise tagajärgi.

Vajalikud analüüsid peavad sisaldama järgmiste kulutuste arvutusi: õpetajate ja muu personali palk, õpikute ja muude materjalide kulu, transpordikulu, koolitoit ja majanduskulu õpilase kohta.

Kui kulu-tulu arvutuste tulemusena saadakse summa, mida on võimalik koolivõrku reformides kokku hoida, tuleb vabanev raha planeerida lisavahenditeks kvaliteedi tõstmisel ja õppimisvõimaluste kättesaadavuse kindlustamisel ning täiendavateks investeeringuteks koolihoonetesse ja õpetamise tehnoloogiatesse. Koolivõrgu optimeerimine tuleneb eelkõige objektiivsetest vajadustest, aga puudutab ebamugavalt paljusid inimesi, kõigepealt paljusid õpilasi ja nende vanemaid, kes peavad ümberkorralduste tagajärjel muutma oma elukorraldust, et lapsed kooli jõuaksid ja uue kollektiiviga harjuksid. Teiseks avaldab koolivõrgu optimeerimine suurt mõju õpetajate töökohtadele ja nende asukohale. Seetõttu võivad ümberkorralduste kavandajad kohata ägedaid vastaseid, kes teevad kõik, et harjumuspärane olukord säiliks.

Koolivõrgu optimeerimise tulemuslikkust tuleb selgitada täpselt kõigile osapooltele – lastevanematele, kooliperele, kogukonna liikmetele. Selgitusi peavad toetama hariduse kvaliteedi ja kättesaadavuse paranemist ning haridussüsteemi tõhusamaks, ökonoomsemaks ja turvalisemaks muutumist kirjeldavad indikaatorid. Et säilitada laste arvu vähenedes piisava suurusega kool ja tagada õppe kvaliteet, tuleb naaberomavalitsustel koolivõrgu optimeerimisel rohkem koostööd teha.

Koostöö ning informeerimise läbimõeldud korraldamisega saab maandada lastevanemate hulgas ümberkorraldustega seotud ebamugavustest tekkivaid pingeid. Vabanevate ruumide ja hoonete edasise kasutuse plaani koostamisel on kogukonna abi ideede genereerimisel hädavajalik. Seetõttu tuleb ümberkorralduste kavandamisse kaasata nii kohaliku omavalitsuse ametnikud ja koolide direktorid kui ka õpetajad, õpilased ja lastevanemad. Otsustusprotsessi saab kiirendada, kui kõigil osapooltel on teadmisi muudatuste põhjuste kohta.

Olemasoleva koolivõrgu analüüs ja selle muutused, sündimuse järsk langus ja sellest tulenev õpilaste arvu jätkuv vähenemine ning õpilaste kooliränne koolikorralduse põhimõtetest tulenevalt näitab, et **võrdseid õppimisvõimalusi tagav koolivõrk võib teoks saada aktiivse sekkumise korral.**

Sekkumise edukuse eeldus on laiapõhjaline arusaam terviklikust üleriigilisest koolivõrgust, mis lähtub vajadusest tagada kõigile õppijaile hariduse võrdne kättesaadavus. Võrdne õppimisvõimaluste kättesaadavus tähendab erandstaatuse kehtestamist vähemarenenud piirkondades paiknevatele koolidele. Kuna meetmed, mida tuleb teatud piirkondades koolide alles jäämiseks rakendada, ei ole kogu haridussüsteemile eraldatavate vahenditega võrreldes väga kulukad, võib sellist poliitikat pidada hariduse valdkondlikuks poliitikaks regionaalpoliitikas. Vähemarenenud piirkondade arengu mõjutamine ainult hariduspoliitiliste

otsustega ei pruugi aga pikema aja jooksul parimat tulemust anda. Seepärast on muudatuste kestvuse huvides vaja teha koostööd regionaalpoliitika suunajatega.

Hästi koordineeritud koostöö tervikliku koolivõrgu loomisel lähtub järgmistest põhimõtetest:

- kõigile lastele võrdsed võimalused kohustusliku põhihariduse omandamiseks;
- õppijate hooliv ja inimväärne kohtlemine ja nende individuaalsust arvestav õppekorraldus põhihariduse omandamisel;
- mitteselektiivsus põhihariduse tagamisel, s.t igal õppijal on koolikoht elupaigale lähimas koolis;
- kohustusliku tasuta põhihariduse omandamiseks vajalike möödapääsmatute eeltingimuste täitmine (õppevahendid, kvalifitseeritud pedagoog, vajaduse korral koolitransport, koolitoit, kooliarst);
- õppekavade sisu ajakohasus ja riiklikult finantseeritud õppekavade/õppekohtade vastavus piirkonna tasakaalustatud arengule;
- õpetamise ja õppimise kõrge tase, võimaluste tagamine huvitegevuseks;
- õppija arengule orienteeritud hindamine;
- hariduskorralduse kaalutletud regionaalne perspektiiv, kõigi osapoolte kaasamine.

Soovitused koolivõrgu korrastamiseks

Eri koolitüüpide kooliastmete kattumus sunnib koole omavahel konkureerima õpilaste, eriti esimeste klasside õpilaste pärast. Haridustee jätkamisel eri tüüpi koolide mis tahes kooliastet lõpetades ei ole kõik lapsed võrdses tingimustes. Paljud neist peavad kooli vahetama, sest kodukoolis ei ole järgmist astet. Otstarbekas oleks lahutada kooliastmed omaette koolideks. Alustada võiks gümnaasiumiastme lahutamise ja põhikoolist ning lahendada põhihariduse omandamise võimalus alles jäävate põhikoolide ja nende filiaalideks olevate algkoolide baasil.

Oluline on märkida, et riik on võtnud keskhariduse koondumisel suurema vastutuse, tagab riigigümnaasiumites õpilastele transpordi ja majutuse ning koolilõunaga seonduvad toetusmeetmed otse riigieelarvest, KOV võib aga ei pea sinna juurde panustama (soodustused kehtivad nii kutseõppeasutustes kui ka gümnaasiumides).

Ülemise kooliastme sulgemise teel mis tahes üksikut kooli ümber korraldades on väga tõenäoline, et lapsevanemad valivad allesjäänud kooliastmetes õppivatele lastele ikkagi teise kooli, kus kõrgemad kooliastmed on olemas, et tagada lapsele õppimisvõimalus kuni gümnaasiumiastme lõpuni. Nii väheneb allesjäänud klassides õppijate arv ja algab õpiränne. Seda probleemi ei ole võimalik lahendada, kuni on kattuvate kooliastmetega koolitüübid.

Kooli teeninduspiirkonna kehtestamine kohustusliku hariduse osas peab tagama igale lapsele koha elupaigale lähimas koolis ja koolipidajale suurema täpsuse pikaajalises planeerimises.

Kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajate olemasolu koolides on signaal sellest, et õpetajate töökorraldus ei ole rahuldaval tasemel. Hoolitsemine selle eest, **et igas koolis oleksid pädevad ja motiveeritud õpetajad**, kes suudavad juhendada õpilaste igapäevast koolitööd, on

kõigi kooliga seotud administraatorite (koolitajad, koolipidaja, koolijuht) esmaülesanne. Õpetajate asjatundlikkus ja tasakaalus on õpirõõmu loomise ja olemasolu alus igas koolis.

Soovides riigi tasakaalustatud regionaalset arengut, tuleb erilist tähelepanu pöörata väga heade õppimistingimuste tagamisele hõre- ja äärealade valdades elavatele lastele. Need alad ei tohi saada õpilasvaenuliku piirkonna kuulsust, et sellega viimaseid noori peresid sundida sealt ära kolima. Lisaks eri finantseerimisskeemile tuleb äärealadel leida alternatiivseid õppimisvõimalusi näiteks infotehnoloogiliste vahendite abil. Koolivõrgu korrastamiseks vajalikud arvutused peavad lähtuma ühtsest, täpselt määratud andmestikust, mille koordineeritud kogumine võimaldab andmete kvaliteedi kontrolli. Ainult tõese andmestiku alusel saab teha põhjendatud otsustusi. Hädavajalik on registrite riskasutuse tagamine, et välistada aja- ja ressursimahuka korduva informatsiooni kogumine.

Peamised tegurid Mustvee valla haridusasutuste ümberkorraldamisel on:

1. Kättesaadavus, mis põhihariduse tasandil tähendab õppekoha tagamist igale koolikohustuslikule õpilasele võimalikult elukoha lähedal. Arvestatakse, et vähemalt 80 protsendil õpilastest, kelle jaoks põhikool on elukohajärgne kool, ei tohi kooli jõudmiseks kuluda rohkem kui 60 minutit.

2. Võrdväarsus, mis tähendab eelkõige seda, et põhikooli ja gümnaasiumi astumisel on isikud võrdväärsetes tingimustes, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikust erivajadusest.

3. Kvaliteet, mis tähendab seda, et pakutav üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid, on konkurentsivõimeline ja annab õpilastele hea aluse edaspidi elus hakkama saamiseks ja haridustee jätkamiseks ning vastab riiklikus õppekavas ette nähtud nõuetele ja eesmärkidele.

Riikliku hariduskulude toetuse ja kohaliku omavalitsuse hariduskulude eesmärgistatud, säästlik ja otstarbekas kasutamine loob eeldused riikliku õppekava tulemuslikuks täitmiseks.

Mustvee valla eesmärgid peamiste tegurite tagamiseks:

1. Mustvee valla munitsipaalharidusasutustes pakutav põhiharidus on konkurentsivõimeline ja kvaliteetne

2. Põhikooli õppekohtade arv vastab vajadustele

3. Üldharidus on võrdväärsetl kättesaadav

Eesmärkide saavutamiseks asutatakse 1.septembrist 2023 uus põhikool (koolieelne lasteasutus ja põhikool, mis tegutsevad ühe asutusena) Mustvee Valla Hariduskeskus. Selleks ühendatakse kõik valla munitsipaalharidusasutused. Keskus alustab Mustvees ühe juhi, ühe juhtkonna ja ühiste spetsialistidega ning filiaalidega Avinurmes ja Voorel. Lasteaiarühmade tegutsemiskohad säilitatakse Aivnurmes, Lohusuus, Mustvees, Tihedal ja Kääpal. Ühendatavad haridusasutused lõpetavad tegevuse.

Eelnevalt korraldatakse ümber Mustvee Vallavalitsuse hallatav asutus Peipsi Gümnaasium. Lõpetatakse koolitustegevus üldkeskhariduse tasemel ja liidetakse Peipsi Gümnaasiumi põhikooli osa Mustvee Kooliga 01.09.2022. Peipsi Gümnaasiumi tegevus lõpetatakse selliselt, et alustanud klassid jätkavad gümnaasiumi astme lõpetamiseni (11. klass jätkab 12. klassiga

lõpetamiseni, 10. klass jätkab 11. ja 12. klassiga lõpetamiseni), 10. klassi õpilasi 2020. aastal vastu ei võeta. 01.09.2022 alates nimetatakse

Avinurme Gümnaasiumi koolitustegevus üldkeskhariduse tasemel lõpetatakse selliselt, et alustanud klassid jätkavad gümnaasiumi astme lõpetamiseni (11. klass jätkab 12. klassiga lõpetamiseni, 10. klass jätkab 11. ja 12. klassiga lõpetamiseni), 10. klassi uusi õpilasi 2020. aastal vastu ei võeta. Avinurme Gümnaasium ümber Avinurme Kooliks ja põhikooliga liidetakse Avinurme Lasteaed Naerulind, mille tegevus lõpetatakse 01.septembriks 2022.

Riik on võtnud keskhariduse koondumisel suurema vastutuse, tagab õpilastele transpordi ja majutuse ning koolilõunaga seonduvad toetusmeetmed otse riigieelarvest, KOV võib aga ei pea sinna juurde panustama. Soodustused kehtivad nii kutseõppeasutustes kui ka gümnaasiumides.

Lohusuu Kool jaotatakse kaheks, kooliosa ja lasteaiaosa. Kooli osa tegevus lõpetatakse 31.08.2020 ja lasteaia osa liidetakse Mustvee Lasteaiaga.

Mustvee Lasteaias toimub õppe- ja kasvatustegevus hiljemalt alates 01.09.2020 eesti keeles.

Mustvee Kooliga liidetakse 01.09.2022 Peipsi Gümnaasiumi põhikooli osa. Liidetava haridusasutuse tegevus lõpetatakse.

Käesolev otsuse eelnõu on kooskõlas Mustvee Vallavolikogu 26. septembri 2018. a määrusega nr 24 "Mustvee valla arengukava 2018–2030".

PGS § 80 on sätestatud kooli ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise alused. Sama paragrahvi lõike 2 alusel on võimalik koolid ümber korraldada järgmiselt:

- 1) koolid ühendatakse üheks või mitmeks kooliks, kusjuures ühendatavad koolid lõpetavad tegevuse ja nende baasil asutatakse uus kool või uued koolid;
- 2) kool või koolid liidetakse teise kooliga ja liidetav kool või liidetavad koolid lõpetavad tegevuse;
- 3) kool jaotatakse vähemalt kaheks kooliks ja jagunev kool lõpetab tegevuse;
- 4) kool eraldatakse teisest koolist, selle tulemusel asutatakse uus kool ja säilib esialgne kool;
- 5) muudetakse PGS §-ga 2 sätestatud põhikooli või gümnaasiumi tegutsemise vormi.

Mustvee valla haridusasutuste ümberkorraldamisel on kaalutud kahte võimalikku varianti – koolide liitmist PGS § 80 lõike 2 punkt 2 alusel ning koolide ühendamist PGS § 80 lõike 2 punkt 1 alusel.

Esimese variandi puhul tuleb teha valik, milline kool jätkab tegutsemist ning millised lõpetavad tegevuse. Lisaks tuleb kooli pidajal otsustada, kas koolijuhi leidmiseks korraldatakse sisemine või avalik konkurss ning milliseid kompetentse eeldatakse koolijuhilt, et seda rolli edukalt täita.

Koolide liitmisel koondatakse gümnaasiumiosa töötajad. Teiste töötajate töölepingud lähevad uuele koolile üle ja neile tuleb tagada töölepingu järgne töö, mis ei ole töömahu vähenemise tõttu võimalik, seega tuleb osa ka nendest koondada. Muutuvad lepingu tingimused, seetõttu tuleb töötajatega sõlmida töölepingute muutmise kokkulepped. Töölepingu tingimuste muutmise ja mittenoostumisel, tekib koondamissituatsioon. Tööandja peab tegema valikuid,

kes töötajatest tööle jäävad ja kes mitte. Kehtiv töölepinguseadus ei sätesta kriteeriumeid, mille põhjal teha personali valikul eelistusi. Seega on tööandja üsna vaba hindama, keda ta töötajatest võrdsete töönäitajate puhul tööle jätmisel eelistab. Samas ei tähenda see seda, et töötajaid võiks valida absoluutse ainuotsuse alusel. Töötajate valimisel peab tööandja järgima võrdse kohtlemise põhimõtet. Tööandja kaalutusotsuse tulemusel töölepingute ülesütlemine koondamise tõttu võib kaasa tuua töövaidlusi töövaidluskomisjonis ja kohtus. Kui töötaja leiab, et töölepingu ülesütlemine on seaduse nõuetele mittevastav, on tal õigus esitada hagi kohtule või avaldus töövaidluskomisjonile. Taoliste juhtumite arvu ja võimalikke kaasnevaid kulusid ei ole võimalik ette prognoosida.

Koolide liitmisel personali töölepingute muutmise (töölepingu muutmise ettepanekud, läbirääkimised, kokkulepete sõlmimine) ja kokkulepete mittesaavutamise (koondamisteed ja koondamisega seotud muud tööandja kohustused, võimalikud vaidlused) kaasnev töömaht, aja ja rahaline kulu ei pruugi tagada olulist kokkuhoidu võrreldes olemasolevate koolide tegevuse lõpetamise ja uue kooli asutamise kuludega.

Eelnõus kavandatud haridusasutuste ümberkorraldamisel on eelistatud **koolide ühendamise varianti**, mis ei pruugi seoses personali värbamisega olla majanduslikult kõige ratsionaalsem, kuid on ausam ja eetilisem ning inimeste suhtes hoolivam. Ei ole pooldatud nõ väiksemate koolide liitmist suuremaga, vaid soovitakse koolide ühendamisega kõikide koolide baasil asutada uus põhikool Mustvee Valla Hariduskeskus.

See toob kaasa kulud (olemasolevad koolid tuleb juriidiliselt sulgeda, kõikidel töötajatel on õigus koondamisrahadele ja riigilt tuleb taotleda uus koolitusluba), kuid sel juhul on kõik osapooled võrdsed partnerid, kaasa võetakse kõikide koolide tugevad küljed, uue kooli õppekavasse lõimitakse täna tegutsevate koolide eripära ja üheskoos luuakse uusi traditsioone.

Eelnõus kavandatud moel uue põhikooli asutamine ja ametikohtade täitmine konkursi korras annab kõikidele võrdsed võimalused otsustada, kandideerida tema teadmiste ja oskuste sobivale ametikohale ning panustada seeläbi Mustvee valla haridusvaldkonna arendamisse.

Ümberkorraldused lähtuvad põhimõttest, et ühelegi ümberkorraldatavale tegutsevatele haridusasutusele ega selle töötajatele ei looda eeliseid. Ei eeldata, et üks kool on teisest parem või õpetajad targemad. Otsusega kavandatavad tegevused toovad kaasa koolitöötajate võrdse kohtlemise töösuhte lõpetamisel ja uue töösuhte alustamisel uues koolis. Lisaks annab see võimaluse uuendada pedagoogide koosseisu ja valida ametisse professionaalseid inimesi.

Koolitöötajate koondamine saab toimuma töölepinguseadusest tulenevaid nõudeid arvestades. Sel moel tegutsemine on töötajate suhtes kõige ausam ja lugupidavam kohtlemine.

Ümberkorralduste märksõnad on koostöö ja professionaalsed pedagoogid. Pedagoogid juhivad õppeprotsessi ning nende omavaheline koostöö ja koostöö vanematega on aluseks vaimselt ja füüsiliselt turvalisele õpikeskkonnale.

Haridusasutuste ümberkorraldamine

Omavalitsusüksuse ülesanne on korraldada vallas koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide ülalpidamist, juhul kui need on omavalitsusüksuse omanduses. Nimetatud asutuste osas võidakse seadusega ette näha teatud kulude katmist kas riigieelarvest või muudest allikatest.

Koolivõrgu haldamine on pidev protsess, mille raames tuleb suunata selle arengut arvestades õppekohtade vajadust, omavalitsuse võimalusi ja eesmäärke ning riigi hariduspoliitikat.

Käesoleval hetkel on Mustvee vallas kaasaegseid uuendusi vajavaks valdkonnaks haridus. Haridusasutuste ümberkorraldamise protsessis on kaalutud põhjalikult erinevaid ümberkorraldamise võimalusi ja alternatiive. Aluseks on võetud haridusvaldkonna ja demograafilised trendid, Mustvee valla üldharidusasutuste hetkeolukord, riigi hariduspoliitika suunad ning finantskalkulatsioonid.

Ühinemisleping ja arengukava:

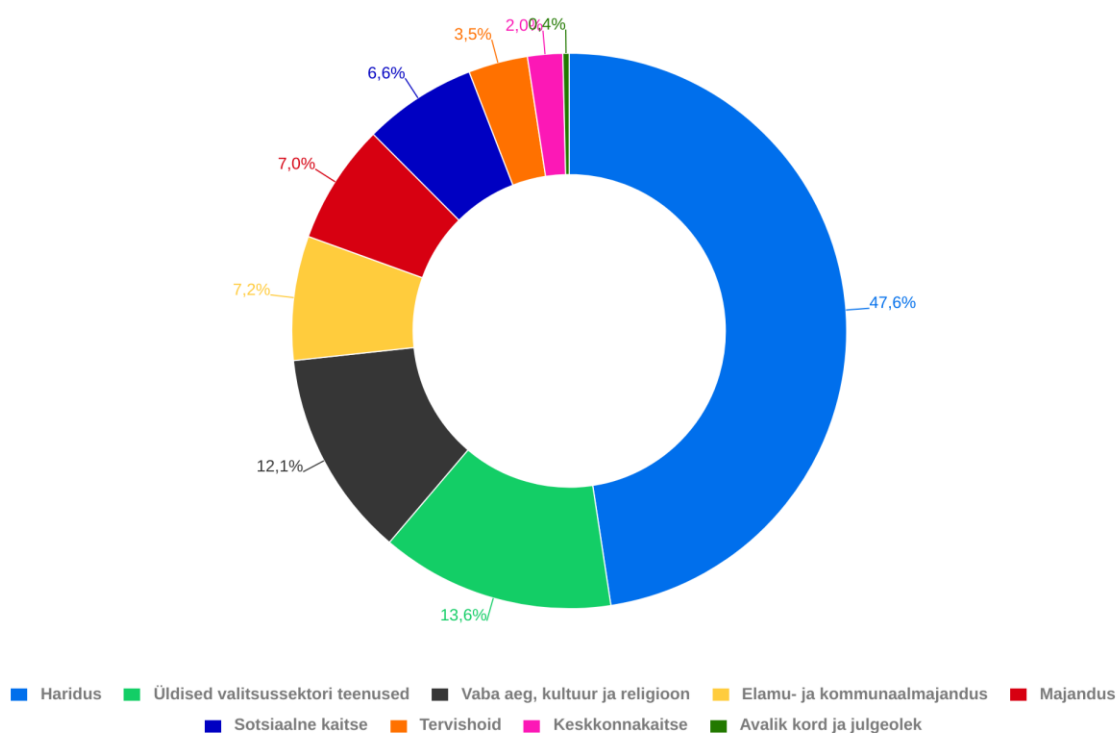
ÜL: Olemasolev lasteaia- ja **koolivõrk üldjuhul säilitatakse.**

AK: Mustvee valla koolivõrk on hetkel asukohtade osas optimaalne, kuid lähiaastatel on vajalik välja töötada kooliastmete jätkusuutlikkuse kriteeriumid (liitklasside tulevik, kolmas kooliaste jms). Samuti vajab lahendamist gümnaasiumihariduse pakkumine (asukohad, õppesuunad, turundus jm).

Kaasaegse õpikeskkonnaga korrastatud haridusvõrk
Haridusvõrgu korrastamine.

Hariduskulude osakaal Mustvee valla eelarves 2016 48,3%, 2017 40,6 %, 2018 47,6%, 2019 46,3%.

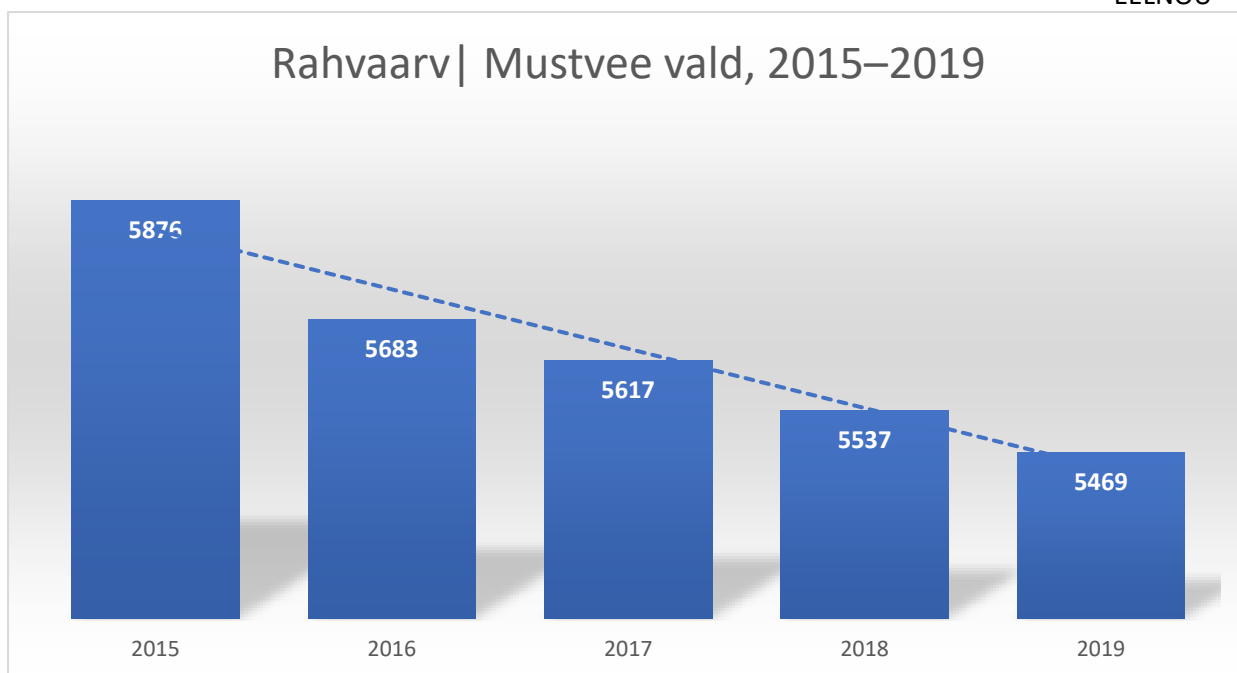
Joonis 1. Mustvee valla eelarve põhitegevuse kulud ja investeerimine.

Haridusasutuste ümberkorraldamise vajalikkuse põhjendused

Rahvastik

Rahvastikuregistri andmetel elab Mustvee vallas 01.01.2019 seisuga 5469 inimest, neist 2687 naist ja 2782 meest. Viies omavalitsusüksuses on elanike arv ühinemiseelset ajavahemikul 2007-2017 olnud pidevas langustrendis. Rahvastikuregistri andmetel on elanikkond vähenenud vaadeldaval perioodil 6914 elanikult 5645 elanikuni, viies kohalikus omavalitsuses kokku 1269 inimese võrra ehk 18%

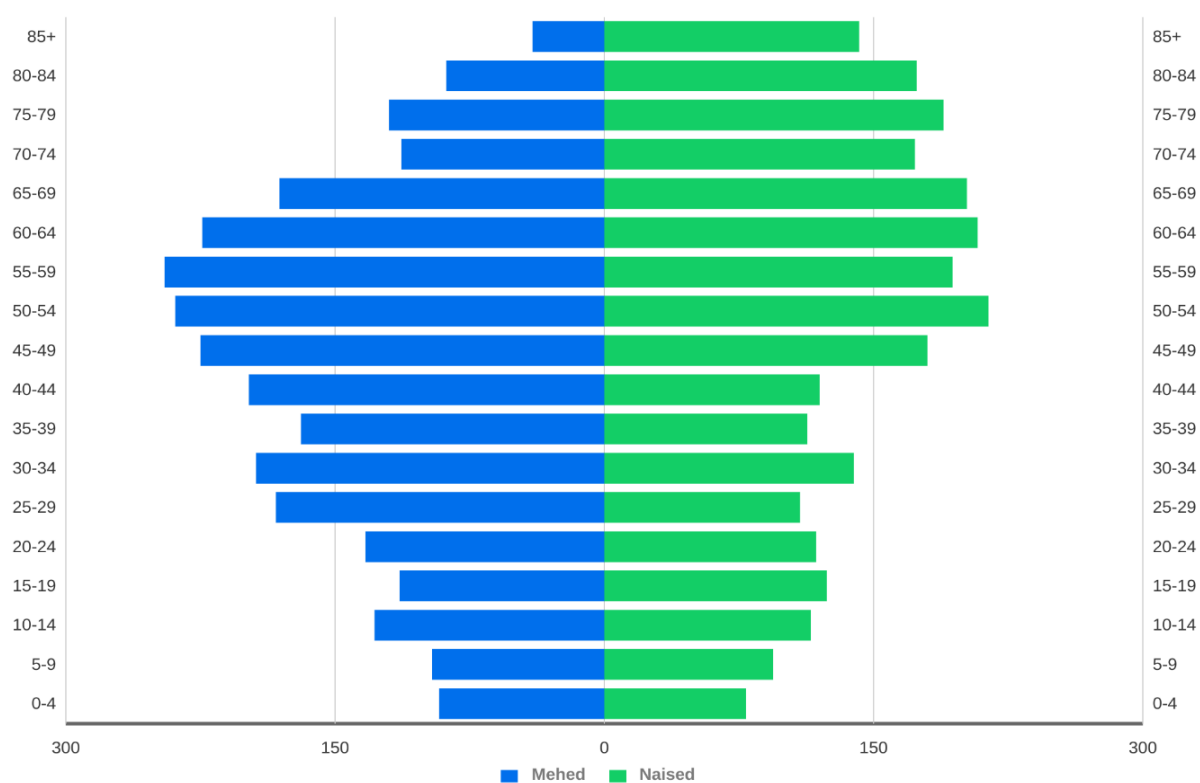
Haldusreformi järgselt on rahvastiku vähenemine jätkunud. 2017 aasta 5617 elanikult 2019 aasta 5469 elanikuni, seega kahe aastaga veel 148 elaniku võrra.

Joonis 2. Rahvaarv Mustvee vallas aastatel 2015-2019

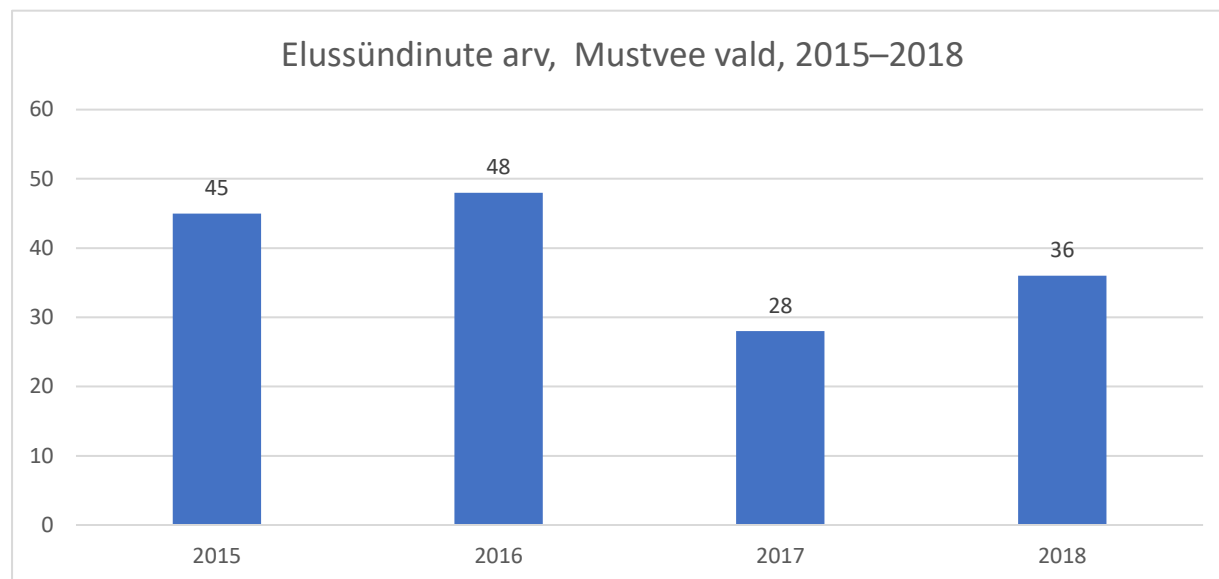
Rahvastiku soovanuskoosseis | Mustvee vald, 2019

Allikas: statistikaamet

Joonis 3. Rahvastiku koosseis Mustvee vallas, 2019

Mustvee vallas sündinud laste arv on viimaste aastatega langenud ja jääb juba aastaid alla 50. 2017 aasta oli viimaste aastate madalaim sündide arv, mis langes alla 30. Vallas sündis 28 last.

Joonis 4. Elussünde Mustvee vallas aastatel 2015-2018

Õpilased

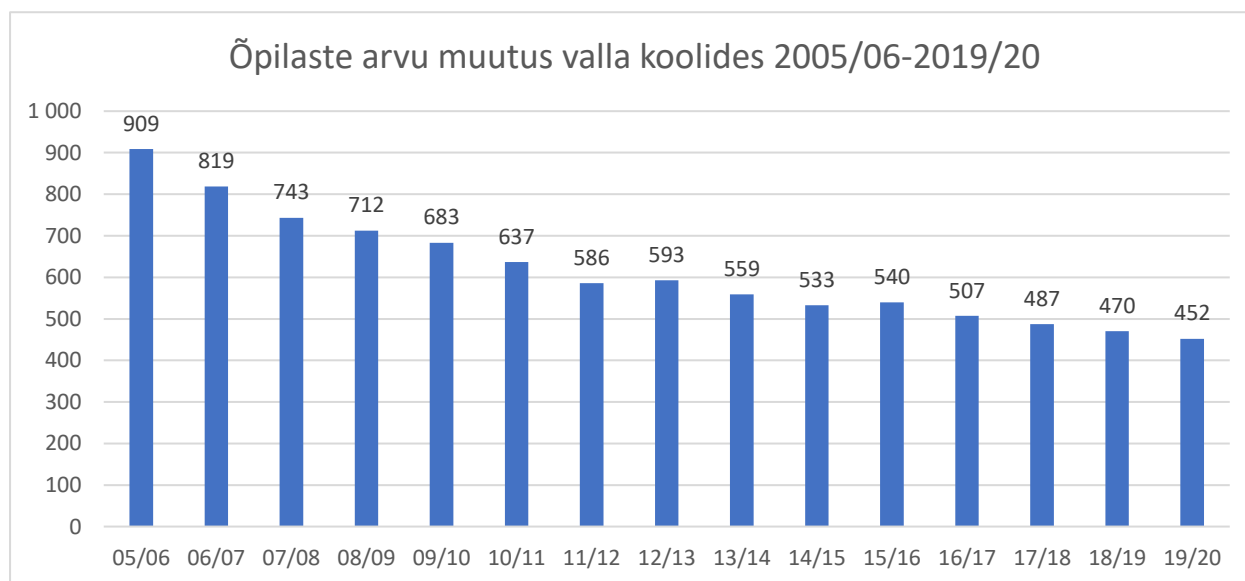
2019/2020. õppeaasta algul on Mustvee valla munitsipaalkoolides kokku 452 õpilast, 396 nendest põhikoolis ja 56 gümnaasiumis (Avinurme 22, Peipsi 34).

Tabel 1. Õpilasi Mustvee valla koolides 2019/20 õppeaastal.

Klass	Avinurme	Peipsi	Lohusuu	Mustvee	Voore	Kokku
1	12	8	2	8	3	33
2	10	11	2	7	7	37
3	18	9	1	11	7	46
I aste	40	28	5	26	17	116
4	9	13	3	8	2	35
5	16	8	6	6	3	39
6	18	11	3	10	11	53
II aste	43	32	12	24	16	127
7	13	12	5	6	6	42
8	21	14	3	12	7	57
9	17	11	7	12	7	54
III aste	51	37	15	30	20	153
10	6	8				14
11	11	13				24
2	5	13				18
G	22	34	0	0	0	56
Kokku	156	131	32	80	53	452

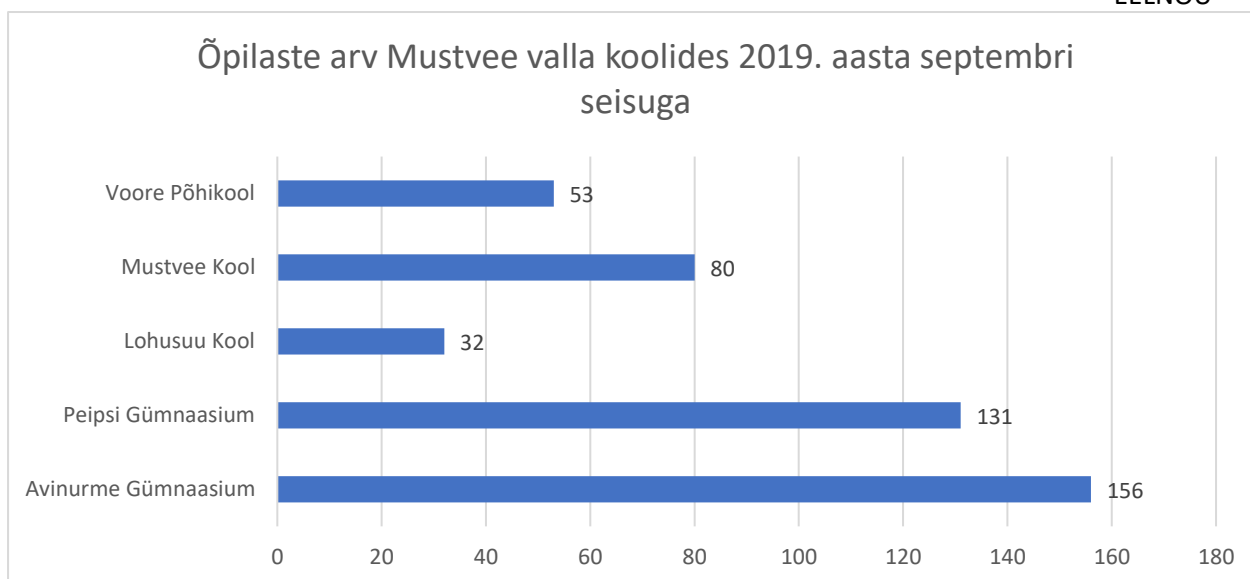
Tabel 2. Õpilaste arv Mustvee valla munitsipaalkoolides.

õppeaasta	1. kooliaste	2. kooliaste	3. kooliaste	gümnaasium	kokku
05/06	159	271	305	174	909
06/07	155	230	264	170	819
07/08	144	186	264	149	743
08/09	143	152	261	156	712
09/10	155	149	227	152	683
10/11	145	145	184	163	637
11/12	155	135	149	147	586
12/13	169	147	156	121	593
13/14	164	147	159	89	559
14/15	154	156	150	73	533
15/16	144	162	162	72	540
16/17	129	161	142	75	507
17/18	118	149	150	70	487
18/19	116	136	148	70	470
19/20	116	127	153	56	452

Joonis 5. Õpilaste arvu muutus Mustvee valla koolides 2005-2020

Viimasel viieteistkümne õppeaasta jooksul on Mustvee valla munitsipaalkoolides vähenenud õpilaste arv kokku 457 õpilase võrra.

Joonis 6. Õpilaste arv Mustvee valla koolides 2019. aasta septembri seisuga.

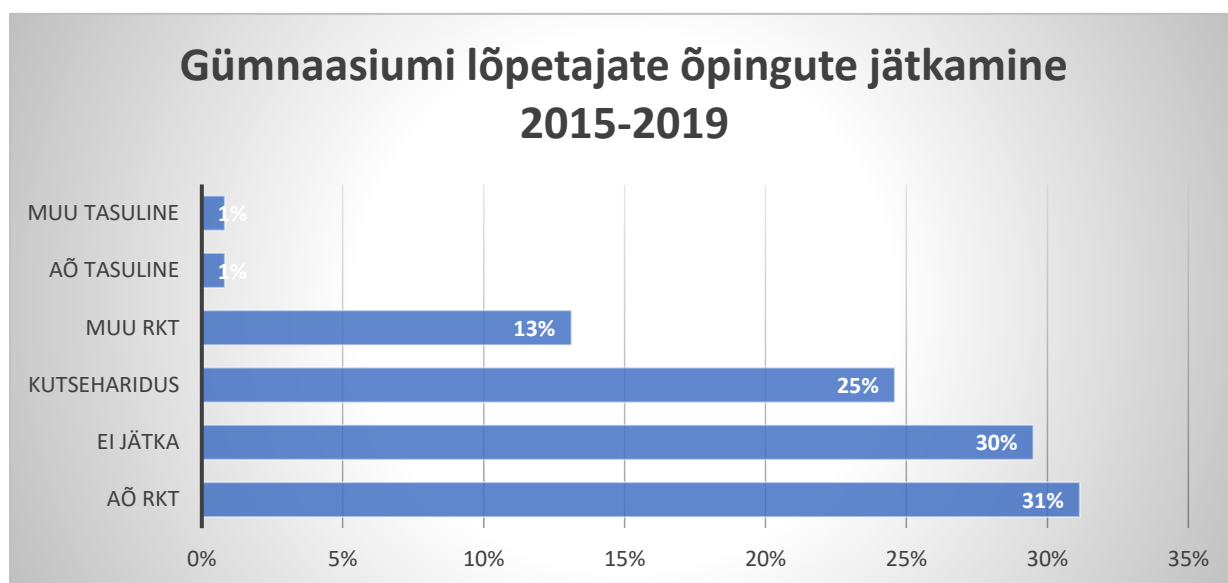
Tabel 3. Mustvee valla lapsed teiste omavalitsuste haridusasutustes.

Haridusasutus	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium
Anna Haava nim Pala Kool	5	15	0
Carl Robert Jakobsoni nim Torma Põhikool	4	11	0
Esku-Kamari Kool	0	1	0
Hugo Treffneri Gümnaasium			1
Jõgeva Põhikool		1	
Jõgeva Täiskasvanute Keskkool		2	3
Jõgevamaa Gümnaasium			4
Jõhvi Gümnaasium			1
Kadrioru Saksa Gümnaasium			2
Kammeri Kool		1	
Kiigemetsa Kool		1	
Kohtla-Järve Järve Kool		1	
Kohtla-Järve Maleva Põhikool		1	
Kohtla-Järve Täiskasvanute Gümnaasium		1	
Laiuse Jaan Poska Põhikool		1	
Lustivere Põhikool	1		
Lähte Ühisgümnaasium			3
Miina Härma Gümnaasium			6
Narva Lasteaed Kirsike	1		
Narva Lasteaed Päikene	2		
Narva Täiskasvanute Kool		2	
Nõo Reaalgümnaasium			1
Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasium		13	8
Palamuse Lasteaed "Nukitsamees"	3		

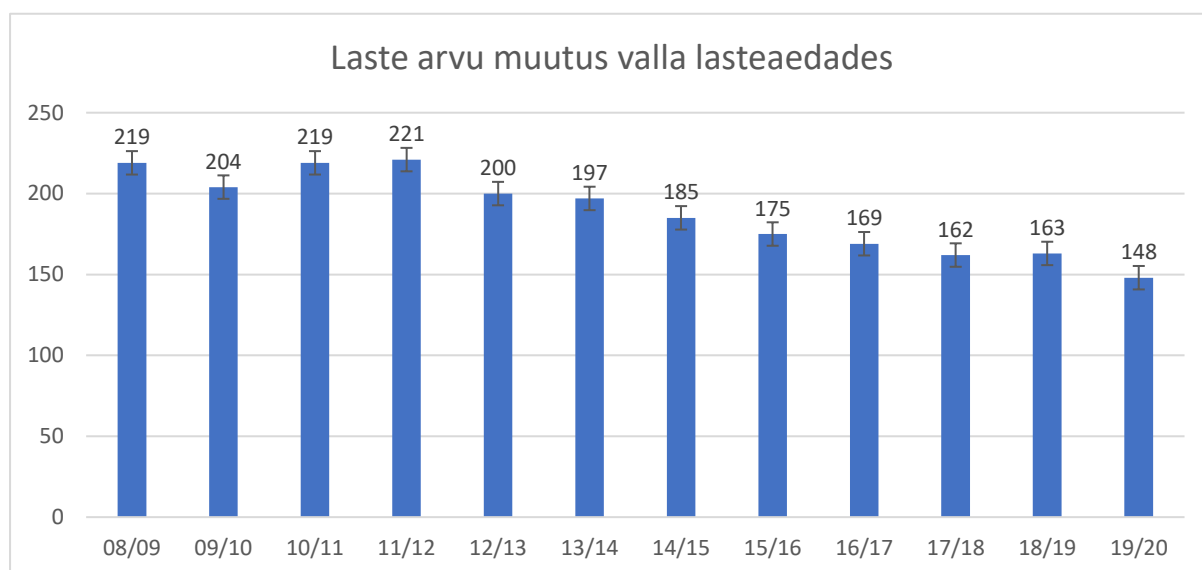
Rakvere Waldorfkool		1	
Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium			1
Sadala Kool	1		
Tallinna Pae Gümnaasium			1
Tallinna Ühisgümnaasium			1
Tallinna Õismäe Gümnaasium		2	
Tallinna Täiskasvanute Gümnaasium			1
Tartu Aleksander Puškini Kool		1	
Tartu Hiie Kool		1	
Tartu Hansa Kool		2	
Tartu Emajõe Kool		1	
Tartu Jaan Poska Gümnaasium			2
Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium			2
Tartu Kivilinna Kool		2	
Tartu Tamme Gümnaasium			4
Tartu Raatuse Kool		3	
Tartu Täiskasvanute Gümnaasium			1
Tartu Lasteaed Annike	2		
Viljandi Täiskasvanute Gümnaasium			1
Ülenurme Gümnaasium			1
	19	64	44

Tabel 4. Teiste omavalitsuste lapsed Mustvee valla haridusasutustes

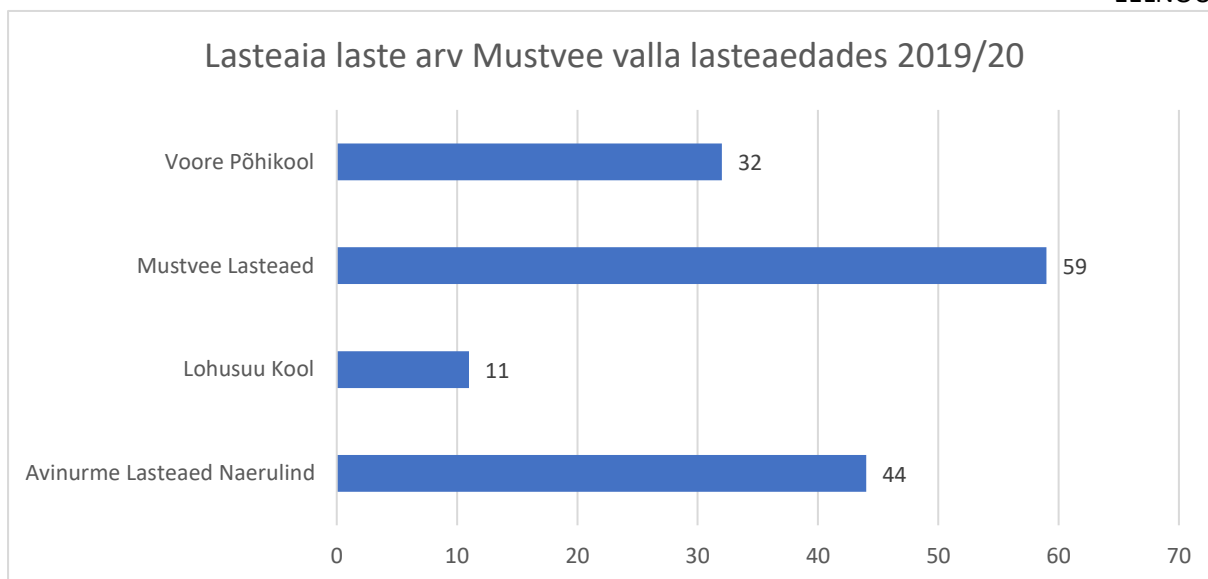
	Lasteaed	Põhikool	Gümnaasium
Alutaguse vald	1	25	2
Haapsalu linn		1	
Jõgeva vald	2	4	1
Kohtla-Järve linn		4	2
Narva linn			1
Narva-Jõesuu linn	2		
Peipsiääre vald	3	4	4
Rakvere linn		1	
Tallinn		2	
Tartu linn	4	6	4
Tartu vald		1	
Türi vald		1	
Vinni vald	3	5	5
Kokku	15	54	19
neist			
Avinurme G			8
Peipsi G			11

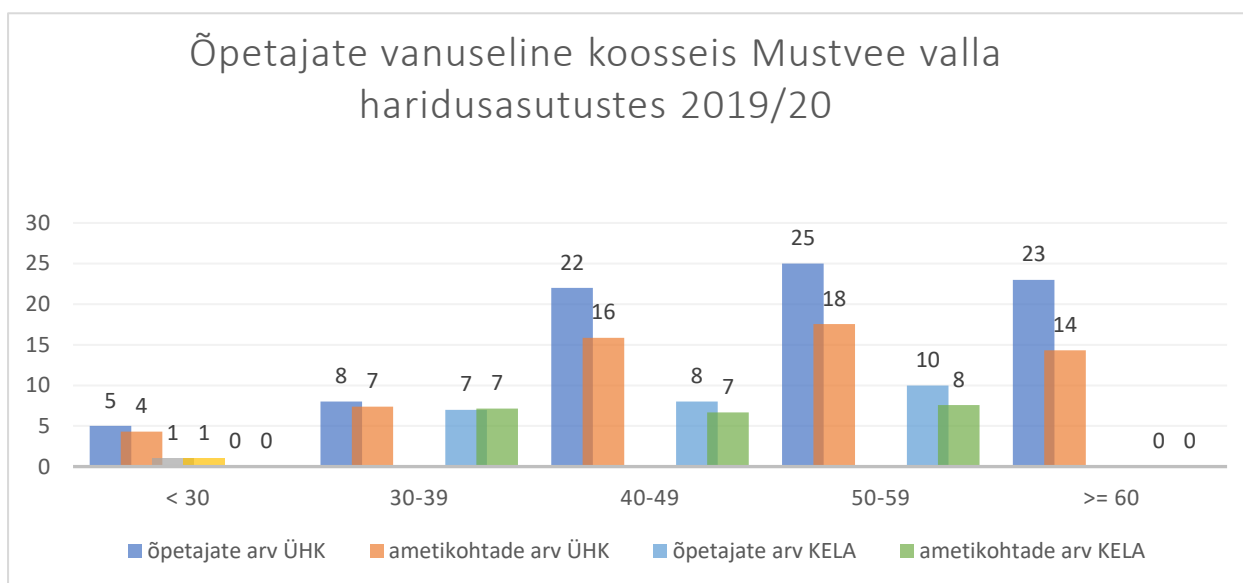
Joonis 7. Gümnaasiumi lõpetajate õpingute jätkamine 2015-2019

Joonis 8. Laste arvu muutus valla lasteaedades 2008-2020

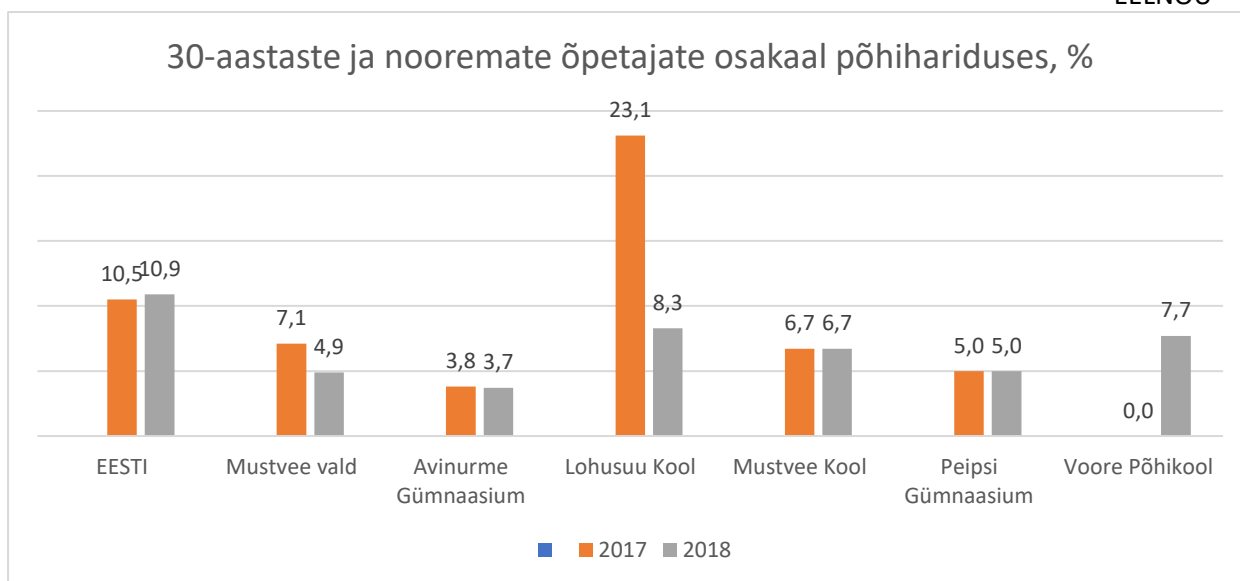

Joonis 9. Lasteaia laste arv Mustvee valla lasteaedades 2019/20

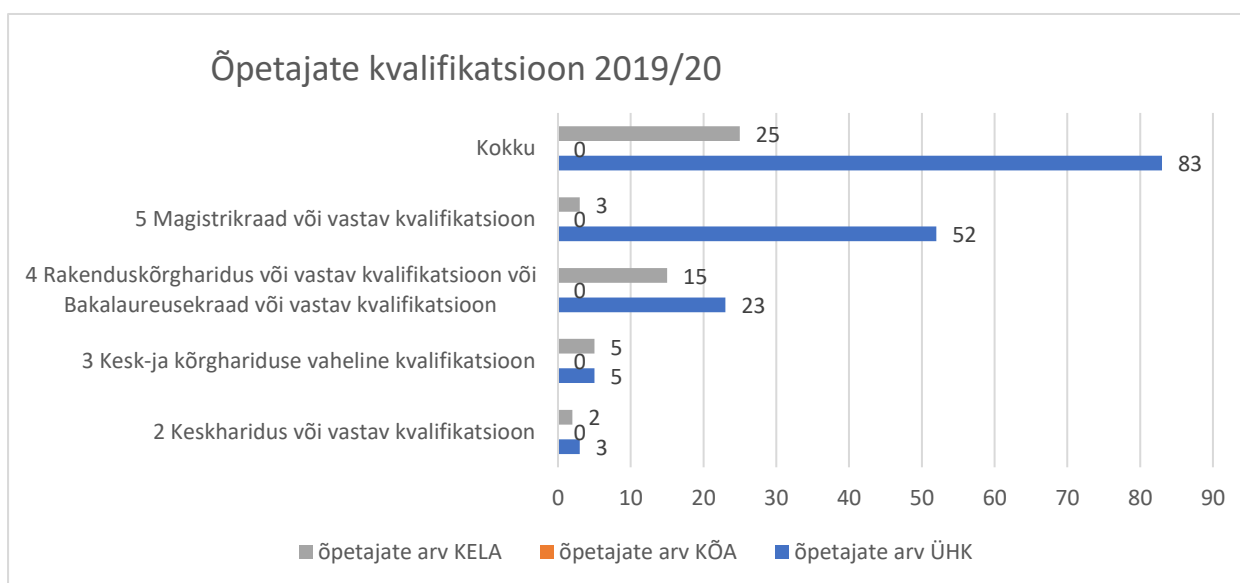

Joonis 10. Õpetajate vanuseline koosseis Mustvee valla haridusasutustes 2019/20

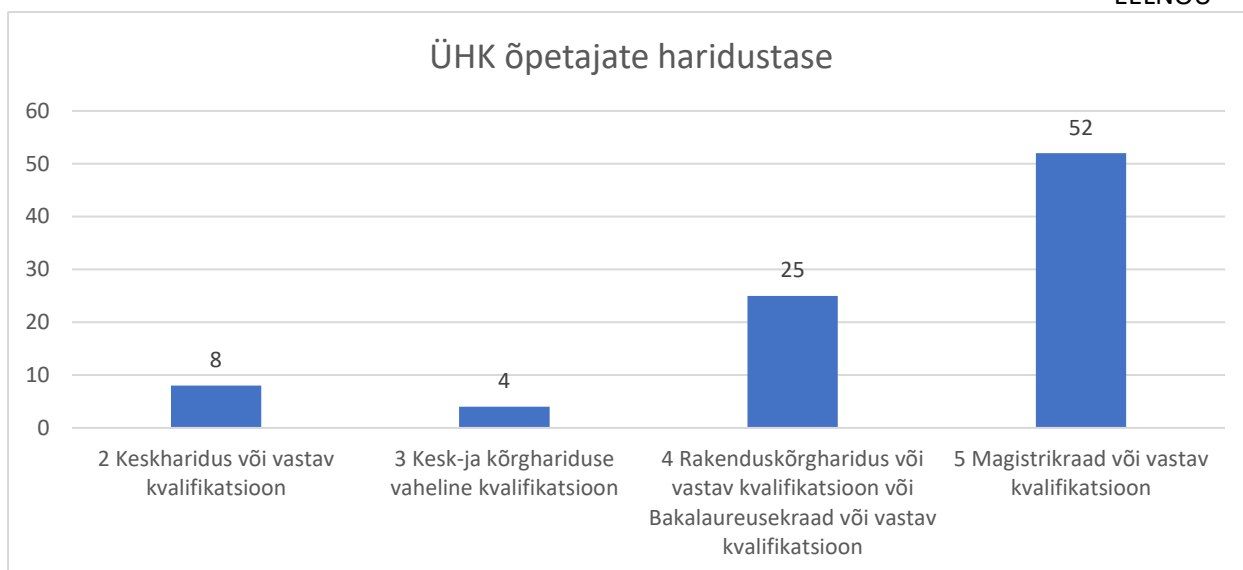

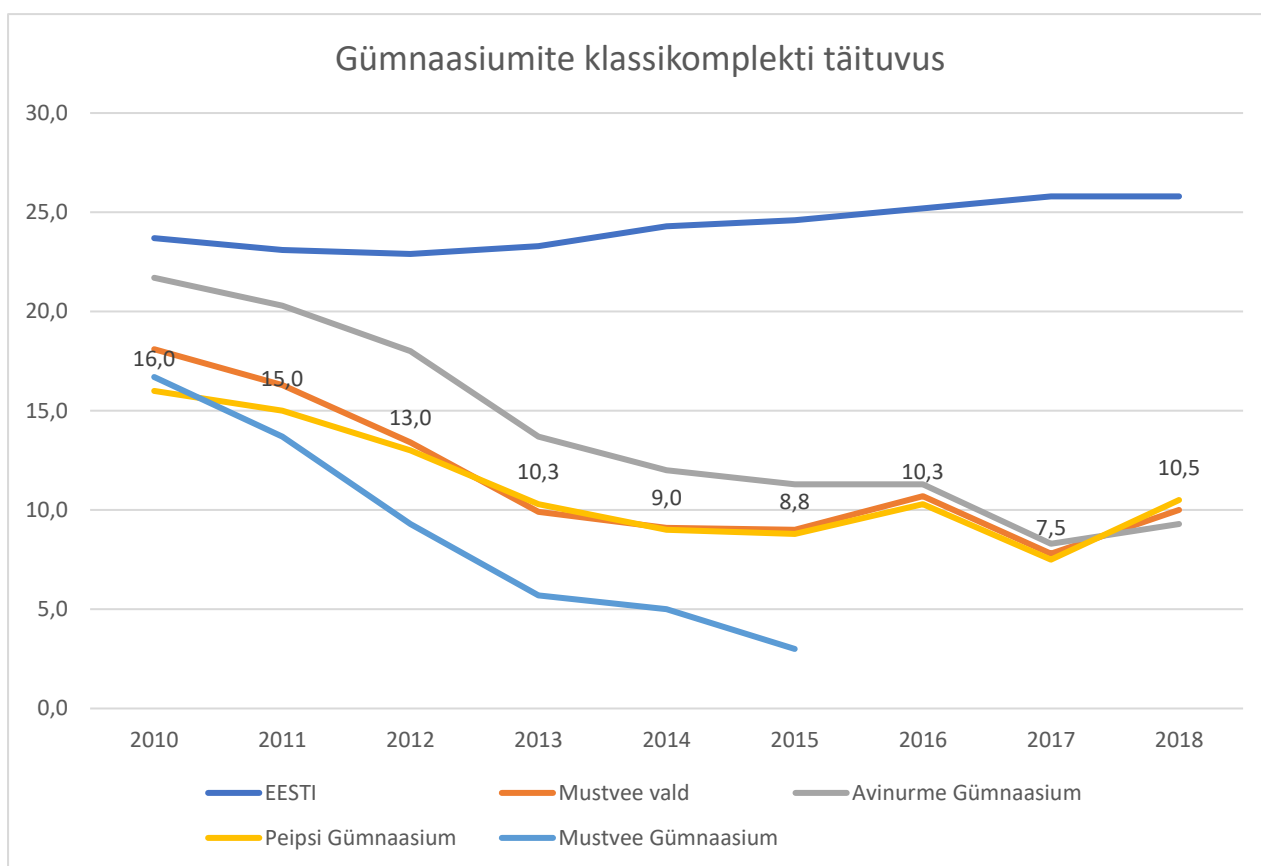
Joonis 11. 30-aastaste ja nooremate õpetajate osakaal põhihariduses, %

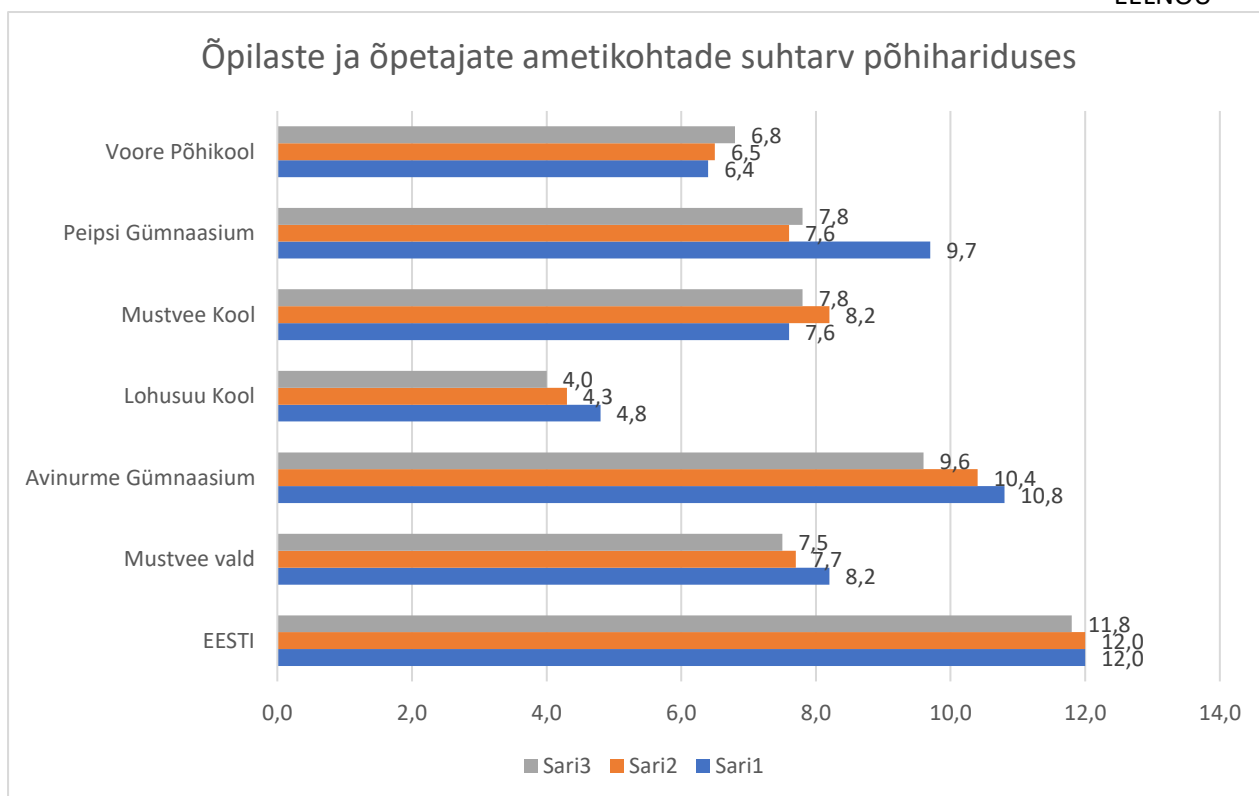
Joonis 12. Õpetajate kvalifikatsioon 2019/20

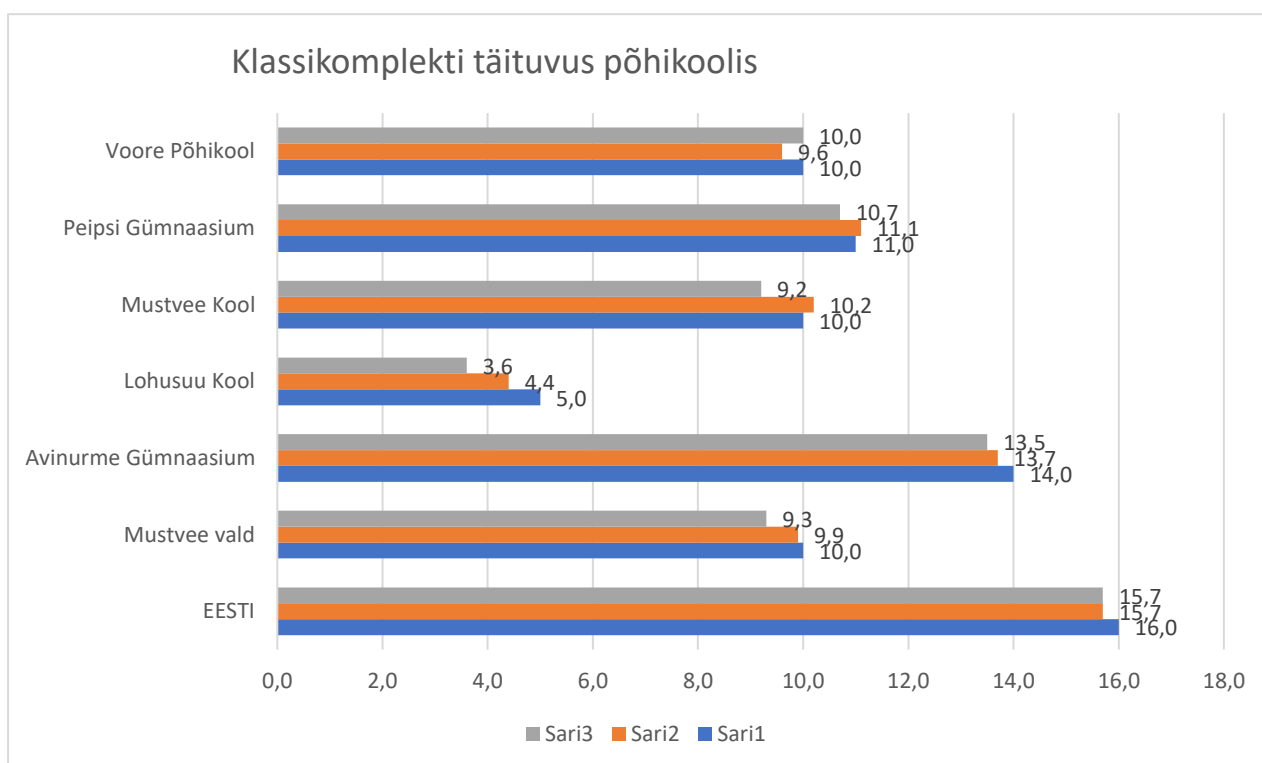
Joonis 13. ÜHK õpetajate haridustase

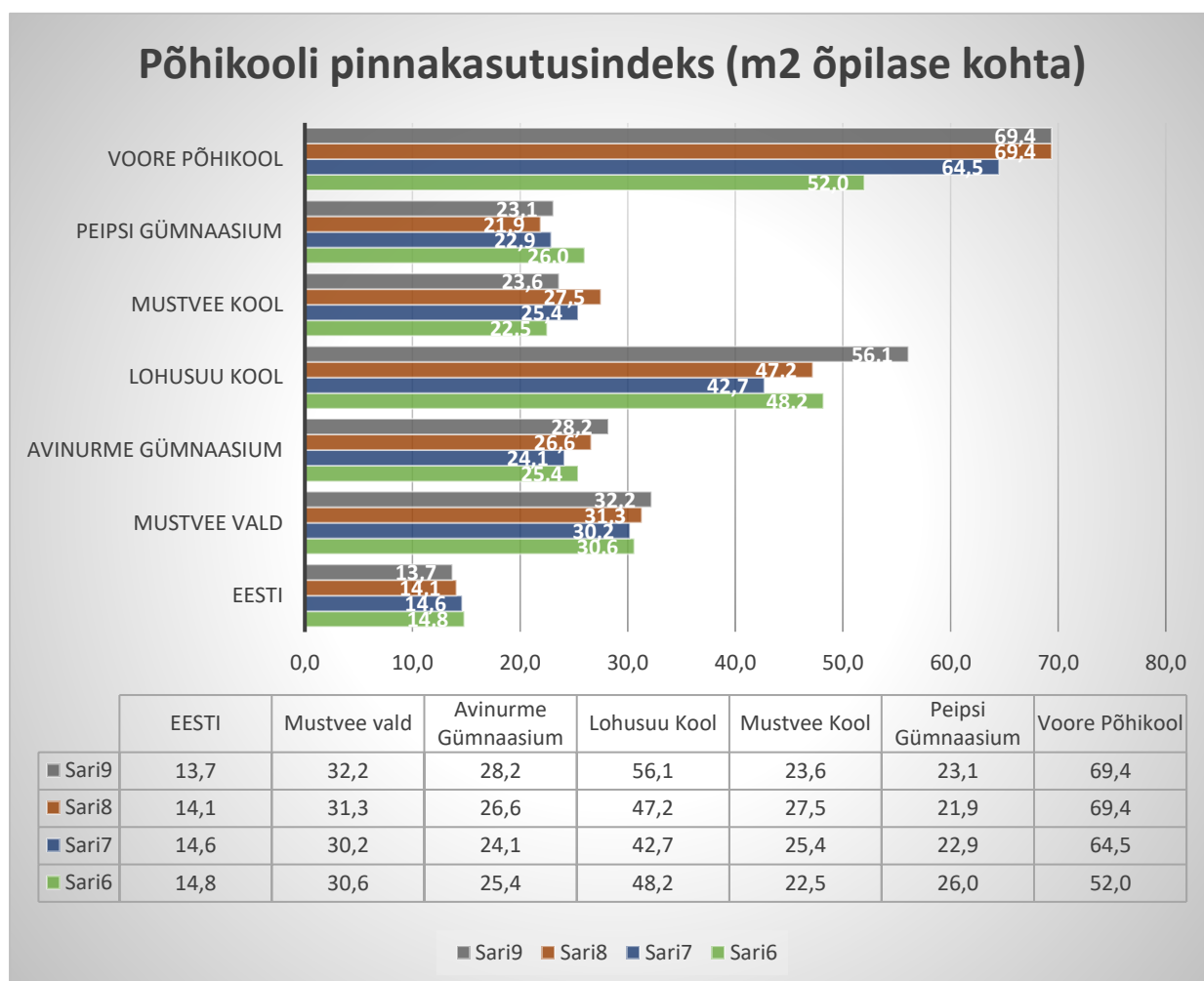
Joonis 14. Gümnaasiumite klassikomplekti täituvus

Joonis 15. Õpilaste ja õpetajate ametikohtade suhtarv põhikoolides

Joonis 16. Klassikomplekti täituvus põhikoolis

Joonis 17. Põhikooli pinnakasutusindeks (m² õpilase kohta)

Mustvee valla haridusasutused vajavad ümberkorraldusi järgmistel põhjustel:

- 1) demograafiline olukord on oluliselt muutunud ja muutumas
- 2) Mustvee vald on ühinenud üheks omavalitsusüksuseks
- 3) riigi hariduspoliitika kohaselt on igas maakonnas aastaks 2020 üks eraldiseisev riigigümnaasium
- 4) koolivõrk ei vasta Mustvee valla vajadustele, õppekohti ja klassikomplekte ning seega ka õpetajaid on oluliselt rohkem kui õpilaste arvu arvestades vaja
- 5) Mustvee valla arengukava aastateks 2018–2030 seab haridusvaldkonna eesmärgiks koolide ümberkorraldamise optimaalseks.
- 6) riigieelarvest kohalikule omavalitsusüksusele makstava hariduskulude toetuse maksmise põhimõtete muutumine. Riigi poolt makstava haridustoetuse põhimõtteid muudeti alates 2014. aastast. Enne 2014. aastat arvestati haridustoetuse jaotamisel lisaks muudele näitajatele ka klassikomplektide arvu koolide kaupa ja maksti lisaraha väiksema täituvusega klassidele.

Alates 2014. aastast on haridustoetuse arutamisel arvesse võetud õpilaste arv omavalitsuses tervikuna ja on arvatud õpilaste arvu, omavalitsuspõhise koefitsiendi ja pearaha korrutisena. **Kehtestatud palgamäärast kinnipidamine eeldab klasside täituvust vastavalt normidele, mis ei võimalda erinevates koolides väikeste klasside pidamist.**

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse seletuskirja kohaselt õppeasutuse ümberkorraldamise ja -kujundamise otsus on soovitatav valla- või linnavolikogule teha võimalikult aegsasti. Kool on lubatud ümber korraldada või kujundada kui koolikohustuslike ja koolis realselt käivate õpilaste arv on suurenenud või vähenenud või omavalitsusele käib majanduslikult üle jõu näiteks kahe kooli korraga ülalpidamine ja selle järele ei

aeg olla rohkem kui 60 minutit (PGS § 7 lõige 3 ole ka vajadust, kuna õpilased mahuksid õppima ka ühte kooli. Koolivõrgu optimeerimine puudutab paljusid, eelkõige õpilasi ja nende vanemaid ning koolitöötajaid. **Sellest tulenevalt on võimalik, et ümberkorraldamise protsess võib leida vastaseid, kes küll mõistavad muudatuste vajadust üldiselt kuid ei soovi, et see puudutaks neid endid.**

Koolitranspordi korraldamine peab tagama, et vähemalt 80 protsendil õpilastest, kelle jaoks on kool elukohajärgne kool, ei tohi kooli jõudmiseks kuluv).

Haridusasutuste ümberkorraldamisel tuleb arvestada ka huvihariduse ja tugiteenuste kättesaadavust.

Mustvee vallas on üks huvikool, Mustvee Muusika- ja Kunstikool, mis on viimastel aastatel jõudsalt arenenud. Oluline mõju on olnud huvihariduse ja huvitegevuse toetusel ja ka sellel, et 2018. aasta suvest asus Mustvee Muusika- ja Kunstikooli direktori ametikohale kõrgelt hinnatud pianist, muusikapedagoog ja muusikaelu korraldaja Lauri Väinmaa.

Edulugu sai alguse 2017. aastal, kui kool laienes Avinurme, kuhu kohalik rahvas oli aastaid muusikakooli soovinud. 2018. aastal järgnes Voore osakonna loomine ja kunstiosakonna eelklassi avamine. 2019. aastal avasime Avinurmes uue, vaskpillide eriala. Uuenduste tulemusena on kooli õpilaste arv kasvanud 67-lt (2016) 115-le (2019). Tervelt üks neljandik valla koolide õpilastest õpib ka Mustvee Muusika- ja Kunstikoolis. Õpetatavad erialad on: klaver, kitarr, laul, saksofon, plokkflööt, trompet, metsasarv, tromboon, tuuba, kunst.

Muusika õppimise võimalus on nüüd loodud kogu valla lastele. Kuna vald on põhja-lõuna suunas pikk, ei oleks kõigil lastel võimalik Mustvees koolis käia. Nüüd õpib Voore kooli 53-st lapsest Muusika- ja Kunstikooli osakonnas 22 ja Avinurme osakonnas 25 last. Avinurmes õpetatavad puhkpillid on kasvalavaks sealsele aktiivsele puhkpilliorkestrile.

Oleme asunud parandama huvikooli pillifondi. Kooli pillid olid varem väga kehvas seisus, nüüd on ostetud 2 uut väga head Kawai firma klaverit Mustveesse, puhkpillide komplekt Avinurme. Plaanis on järk-järgult uuendada kõik amortiseerunud pillid.

Pillimängu õppimine toob rõõmu ja annab tegevust, arendab aju ja motoorikat, sihikindlust ja keskendumisvõimet. Laste kontserdid toovad värskust kohalikku kultuuriellu. Usume, et muusika õppimise võimalus arendab elu väiksemates keskustes ja maal, hoiab noori peresid kohal ja ehk toob neid juurdegi.

Mustvee Vallavolikogu otsustas 30.10.2019 Mustvee Valla Hariduse Tugikeskuse moodustamise, mille vajadus tuleneb projekti „Põltsamaa, Mustvee ja Elva vallale tugispetsialistide teenuse osutamise ning juhtimise struktuuri ja mudeli väljatöötamine“ tulemustest ja sellest, et Mustvee vallas ei ole käesoleval ajal kõigile hariduslike erivajadustega lastele ja õpilastele tagatud tugispetsialistide (psühholoog, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, logopeed) teenused.

Peamisteks teenuste puudumise põhjusteks on:

- 1) valla lasteasutustes ja koolides ei ole piisaval määral tööl tugispetsialiste (psühholooge, eripedagooge, sotsiaalpedagooge, logopeede);
- 2) väikestes haridusasutustes puudub vajadus täistöökohaga tugispetsialistide järele ja raske on leida osalise koormusega spetsialiste;
- 3) vallas puudub asutus (institutsioon), kust vanemad saaksid haridusasutusevälist tuge ja nõustamist oma õiguste ja kohustuste ning vajadusel abi saamise võimaluste kohta.

Mustvee Valla Hariduse Tugikeskuse loomisega võetakse teenuse osutamiseks Keskusesse tööle vajalikud tugispetsialistid, eelkõige ja esimeses järjekorras psühholoog, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, logopeed, ka haridustehnoloog. Hiljem vastavalt vajadusele ja võimalustele koondatakse Mustvee Vallavalitsuse hallatavates koolieelsetes lasteasutustes ja koolides töötavad tugispetsialistid ühe hallatava asutuse, Mustvee Valla Hariduse Tugikeskuse koosseisu. Ühise juhtimise all saab tugispetsialistide teenust paindlikumalt rakendada kõigile valla haridusasutustele, sõltumata nende suurusest või teenuse mahust.

Mustvee Vallavalitsus kinnitas 21.11.2019 määrusega nr 14 Mustvee Valla Hariduse Tugikeskuse põhimääruse.

Koolivõrgu tänapäeva tingimustele kohandamise vajadus on selge olnud juba vähemalt kümme aastat. Koolivõrgu korraldamisega on väikeste sammudega ja tasapisi tegeletud, suured otsused aga on vaatamata probleemide laiale teadvustamisele ja korduvatele lubadustele neid otsuseid teha valitsustel läbi aegade jäänud ellu viimata.

Nii Poliitikauuringute Keskuse Praxis uuringud („Üldhariduskoolide võrgu korraldamine“ (2005); „Eesti põhikooli- ja gümnaasiumivõrgu analüüs aastaks 2020“ (2014)) kui ka Haridus- ja Teadusministeeriumi analüüsid on näidanud, et koolivõrku saab märgatavalt kokku tõmmata. Praxis viimase koolivõrgu-analüüsi kohaselt piisaks Eestile 2020. aastal senise 484 põhiharidust andva kooli asemel 352-st ja 194 gümnaasiumiharidust andva kooli asemel 58 koolist.

Valdav osa üldhariduskoole kuulub kohalikele omavalitsustele. Haridus- ja Teadusministeerium on seisukohal, et koolivõrku saab korrastada eelkõige koolipidaja ning ministeerium ei saa kohalikelt omavalitsustelt võtta ära vastutust koolivõrgu korrastamise eest. Riigikontrolli audit haridussüsteemi lisaraha saamine teiste valdkondade arvelt ei ole prognooside kohaselt reaalne, mistõttu peab hariduse rahastamisel langetama mõistlikke otsuseid. Haridusvaldkonna senine jagatud juhtimine riigi ja kohaliku omavalitsuse vahel ei ole pika aja jooksul andnud tulemust piiratud raha mõistlikuks kasutamiseks. Seetõttu näeb Riigikontroll, et pehmet sõnastatud kavatsustest ei piisa muutuste ellu kutsumiseks, vaid tarvis on konkreetseid riigipoolseid lahendusi, mille elluviimisele seatakse tähtaeg.

Riigikontrolli hinnangul tuleks:

- otsustada, kus ja mis tasandil annab haridust riik ja kohalik omavalitsus ning millises mahus ja millisest allikast tuleb selleks raha;

- leppida kokku koolivõrgu korrastamiseks selged põhimõtted juhtimisel ja rahastamisel. Selleks tuleb määrata kindlaks riigi ja kohaliku omavalitsuse ülesanded ja rahastamine nii alus-, põhi- kui ka gümnaasiumihariduse tagamiseks ning teha arvutused koolivõrgu korrastamise tulemusena kokku hoitava raha ja selle arvel tehtavate kulude kohta hariduse kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamiseks ning õpetajate palga tõstmiseks ning avalikustada need tulemused.

Asutatav Mustvee Valla Hariduskeskus saab olema Mustvee valla munitsipaalkool, kus õppetegevus toimub 1.–9. klassini (I–III kooliaste). Kooli juhtimine kuulub kooli direktori pädevusse ning direktor vastutab oma pädevuse piires õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse ning muude koolis läbiviidavate tegevuste eest.

Kooli juhtimisse on kaasatud õppenõukogu, mille ülesandeks on oma pädevuse piires õppe ja kasvatuse analüüsimine ja hindamine ning õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine. Lisaks on oluline roll kooli hoolekogul, mille ülesanne on kooli õpilaste, õpetajate, kooli pidaja, õpilaste vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuse suunamisel, planeerimisel ja jälgimisel ning õppeks ja kasvatuseks paremate tingimuste loomine.

Kohaliku omavalitsuse volikogu ja valitsuse pädevus hariduselu korraldamisel tuleneb kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, Eesti Vabariigi haridusseadusest. Kooli direktori pädevus põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, kooli põhimäärusest, ametijuhendist ja teistest kohaliku omavalitsuse õigusaktidest. Õppenõukogu pädevus põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ning haridus- ja teadusministri 23.08.2010 määrusest nr 44 "Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord". Hoolekogu pädevus põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ja Mustvee Vallavolikogu 28.02.2018 määrusest nr 7 "Hoolekogu moodustamise kord ja töökord".

Kooli põhimääruse sisu ja kehtestamise kord on reguleeritud PGS § 66 ja Mustvee valla põhimääruse § 45 lõikega 2, mille kohaselt hallatava asutuse põhimääruse kinnitab, muudab ja tunnistab kehtetuks vallavalitsus.

Õppeprotsessi juht koolis on õpetaja, kes valib õppemeetodid ja õppevahendid, mis vastavad õppekavale ning võimaldavad õpilaste ea- ja võimetekohase arengu. Õpetaja tegevuse eesmärgi- ja õiguspärasust jälgivad ning hindavad kooli direktor ja õppealajuhataja. Hinnangu õpetaja tegevusele annab ka lapsevanem kas arenguevestlusel või kooli rahuloluküsitluste kaudu. Seega, asutatava kooli kujundamisel kaasaegseks ja huvitavaks kooliks panustavad nii õpetajad, lapsevanemad kui ka kohalik omavalitsus.

Asutatavasse põhikooli võetakse kaasa head kogemused, mis on seni Mustvee valla koolides välja kujunenud. See loob olukorra, kus Mustvee valla lastele on tagatud õpe ühtlase kvaliteediga, mida võimaldab üks õppekava, millel on selged sihid ja mille elluviimisel lähtutakse Mustvee valla eripärast. Õpetajate ühtne meeskond tagab, et õppimises ja õpetamises seatakse ühised eesmärgid ja kujundatakse ühised arusaamad ning tõekspidamised sellest, kuidas parimal viisil pakkuda kõigile valla õpilastele mitmekesiseid võimalusi põhihariduse omandamiseks. Seejärel on võimalik mõelda ja kavandada, kuidas projektide kaudu suurendada erinevaid ressursse – ühelt poolt tuua lisaraha õppetöö mitmekesistamiseks ning teiselt poolt tekitada õpetajate ja lastevanemate koostöös uusi häid praktikaid. Hea ja avatud koolikultuur luuakse koolitöötajate, õpilaste, vanemate ning kooli pidaja koostöös. Kooli õppe- ja kasvatustegevused eesmärgistakse ja teostatakse pedagoogide poolt.

Kaasaegne kool on loov ja intellektuaalne pingutus nii õpilasele kui õpetajale. Sellise kooli saavad luua motiveeritud koolitöötajad, eelkõige pedagoogid. Inimesed on motiveeritud ja võtavad vastutuse, kui nad on saanud ise valida ja otsustada oma tööalaste arenguvõimaluste üle. Pedagoogid, kes peavad lugu iseendast ja oma õpilastest, on harjunud oma tegevust analüüsima ja leidma sobivaid lahendusi, mõeldes kõikide õpilaste arengu toetamisele. Oma töö tulemuslikkuse järjekindel hindamine annab pedagoogile teadmise, et ta on hea ja väärtuslik ning ta suudab asutatava põhikooli koostöövõrgustikus edukas olla.

Üleminek eestikeelsele õppele

Otsus keelest tuleb langetada esimesel võimalusel, võimalikult vara. Näiteks juba 2019 aasta detsembris.

KELS § 8 lg 1 ja 2 kohaselt **toimub õppe- ja kasvatustegevus lasteasutuses eesti keeles**. Teises keeles võib õppe- ja kasvatustegevus lasteasutuses või lasteasutuse rühmas toimuda kohaliku omavalitsuse volikogu otsusel. Kohaliku omavalitsuse volikogu tagab kõikidele eesti keelt kõnelevatele lastele võimaluse käia sama valla või linna eestikeelses lasteasutuses või lasteasutuse rühmas, kus õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti keeles.

PGS § 21 kohaselt loetakse kooli või klassi õppekeeleks keel, milles toimuv õpe moodustab vähemalt 60 protsenti riiklikes õppekavades määratud väikseimast lubatud õppe koormusest. Kui õpe ei toimu üheski keeles 60 protsendi ulatuses, loetakse õpe kakskeelseks. Kakskeelse õppe puhul käsitatakse õppekeeltena kahte keelt, milles toimub enamuse õppet.

Põhikooli õppekeel on eesti keel. Põhikoolis või selle üksikutes klassides võib kooli hoolekogu ettepanekul munitsipaalkoolis valla- või linnavolikogu otsuse alusel olla õppekeel mis tahes keel. Gümnaasiumi õppekeel on eesti keel. Munitsipaalgümnaasiumis või selle üksikutes klassides võib õppekeeleks olla ka muu keel. Loa muus keeles toimuvaks õppeks või kakskeelseks õppeks annab Vabariigi Valitsus valla- või linnavolikogu taotluse alusel. Sellise ettepaneku teeb valla- või linnavolikogule kooli arengukavast lähtudes hoolekogu.

Koolis või klassis, kus õppekeel ei ole eesti keel, on eesti keele õpe 1. klassist alates kohustuslik. **Kool tagab niisuguses koolis või klassis eesti keele õppe korraldamise tasemel, mis võimaldaks põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelelega õppeasutuses.**

Haridusasutuste põhimääruste muutmise vajadus

Mustvee Lasteaia põhimäärus:

§ 4. Keel ja asjaajamine

- (1) Lasteaia asjaajamise keel on eesti keel.
- (2) Õppe- ja kasvatustegevus toimub eesti ja vene keeles.

Peipsi Gümnaasiumi põhimäärus:

§ 8. Õppekeeled

Kooli õppekeelteks on eesti ja vene keel. I, II ja III kooliastmes on õppekeel vene keel.

Lohusuu Kooli põhimäärus:

§ 10. Õppekeel

- (1) Kooli õppetöö toimub eesti ja vene keeles.
- (2) Lasteaias toimub õppetöö eesti keeles. Lapsevanema soovil korraldab kool venekeelse ettevalmistuse kooliks.

Mustvee vallas tuleks alates 1. septembrist 2020 Mustvee Lasteaias üle minna eestikeelsele õppele. Peale üldkeskhariduse andmise lõpetamist Peipsi Gümnaasiumis liidetakse põhikooli osa Mustvee Kooliga. Lõpetada alates 2020/2020 õppeaastast vastuvõtt Peipsi Gümnaasiumi Lõpetada koolitustegevus üldkeskhariduse tasemel ja liita Peipsi Gümnaasiumi põhikooli osa Mustvee Kooliga 01.09.2022 ning lõpetada Peipsi Gümnaasiumi tegevus selliselt, et alustanud klassid jätkavad gümnaasiumi astme lõpetamiseni (11. klass jätkab 12. klassiga lõpetamiseni, 10. klass jätkab 11. ja 12. klassiga lõpetamiseni), 10. klassi õpilasi 2020. aastal vastu ei võeta.

On otstarbekas, et aasta peale lasteaia üleminekut eestikeelsele õppele juba 1. septembrist 2021 (vajadusel juba 2020) saavad kõik Mustvee piirkonna 1. klassi õpilased minna Mustvee Kooli esimesse klassi. Üleminek eestikeelsele õppele algab 1. klassist ning üheksa aastaga oleks kogu kool eestikeelsel õppel. Esimesel aastal õpiksid eesti keeles 1. klassid, teisel aastal 1. ja 2. klassid, kolmandal 1.–3. klassid jne. Ülejäänud klassides suurendatakse samal ajal eesti keeles õpetatavate ainete hulka.

On ka kiirem võimalus. Kui on tahe. Selle võimaluse kohaselt toimuks üleminek eestikeelsele õppele kooliastmete kaupa ehk 1.–3. klass, 4.–6. klass ja 7.–9. klass ning seda kolme aastaga. Esimesel aastal läheksid eestikeelsele õppele üle 1., 4. ja 7. klass, teisel aastal jätkaks samad õpilased eesti keeles 2., 5. ja 8. klassis ning uued 1., 4. ja 7. klassid tuleksid järgi. Kolmandal aastal õpiksid juba kõik põhikooli õpilased eesti keeles.

Võiks määrata eesti õppekeelega Mustvee Kooli põhikooli osades klassides õppekeeleks **vastavalt vajadusele** vene keel järgmiselt: 2022/2023 õppeaastal 3.-9. klassis, 2023/2024 õppeaastal 4.-9. klassis, 2024/2025 õppeaastal 5.-9. klassis, 2025/2026 õppeaastal 6.-9. klassis, 2026/2027 õppeaastal 7.-9. klassis, 2027/2028 õppeaastal 8.-9. klassis, 2028/2029 õppeaastal 9. klassis. Tegemist on aeglase ja pika prosessiga. Peaks tõsiselt kaaluma kiiremat võimalust.

HTM toetab nii moraalselt kui ka finantsiliselt ideed eesti keele õppekeele sisseviimisel kõigisse lasteaiarühmadesse. Õpetajate pädevuse tõstmine ja keeleoskuse tagamine on esimesed sammud lasteaia õppekeele muudatuste suunas. Eesti õppekeelele üleminekut venekeelsetes rühmades on toetanud HTM alates 2018. a-st Ida-Virumaa ja Tallinna lasteaedades.

Alates 2020. a augustist tahetakse varajase keeleõppe programmi laiendada ja siis on võimalik Mustvee lasteaedadel selle programmiga liituda. Programmiga liitumise tingimuseks on, et seni vene õppekeeles töötanud rühmas on lisaks venekeelsele õpetajale eestikeelne õpetaja (soovitavalt eesti emakeelega) ja vajadusel abiõpetaja. Vene kodukeelega lapsed õpivad selgeks lisaks vene keelele ka eesti keele vähemalt A1 tasemel. Eesti keele õpet alustatakse alates 3-aastaste lastega. Õpetajad tegutsevad tandemina (õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine ja analüüsimine toimub koostöiselt). Kehtib põhimõte üks õpetaja üks keel. Venekeelne õpetaja räägib lastega vene keeles ja eestikeelne õpetaja eesti keeles. Eesti ja vene keele omandamine toimub läbi õpetaja suunatud õppe- ja kasvatustegevuste, lasteaia igapäevatoimingute ja laste mängude väikestes alagruppides (kuni 10 last).

HTM kuulutab välja konkursi varajase keeleõppe projektiga liitumiseks hiljemalt aprillis 2020. Konkursil osalemise tingimuseks on, et lasteaed esitab motivatsioonikirja, kus kinnitab, et tagab eestikeelsed õpetajad/abiõpetajad vastavalt projekti tingimustele ja on motiveeritud varajase keeleõppe projekti põhimõtteid rakendama. Projektis osalevad rühmad, sh eestikeelsed õpetajad, peavad kindlasti koolitusel osalema, see on üks tingimus riikliku toetuse

saamiseks. Koostöös Tallinna Ülikooliga pakutakse välja aastase koolitusprogrammi. Koolitusel on lisaks eesti keele õppe toetamisele oluline rõhk meeskonnatööl ja juhtimisel, seega lisaks eestikeelsetele õpetajatele saavad koolitust ka lasteaia juht ja kogu rühma meeskond. Lisaks võimaldame projekti kaudu varajase keeleõppe materjale lasteaedadele, mis tuginevad Eesti Keele Instituudi poolt väljatöötatud koolieelikute sõnaloendile ja grammatikaprofiilile.

Integratsiooni Sihtasutuse juhataja Irene Käosaar (Postimees, Eksperdid: koolid tuleks tuua riigi alluvusse):

„Kooli juhtimine on nii eestikeelse õppe kui ammugi siis ühtse kooli loomise võtmeküsimus. Võime paberil kirja panna mida tahes, aga kui koolijuht neid väärtusi oma igapäevatoos ja hoiakutes ei kannu, siis ei rakendu ka kõige paremad ideed.

Kvaliteetset eestikeelset õpet pakkuva kooli – ja sealhulgas ühtse kooli – loomise üks suuremaid väljakutseid on **kohaliku omavalitsuse tahe** muutust ellu viia ning seejärel kooli tahe ja võimekus seda ootust järgida. Kui juhtimise tasandil on olemas tahe, konkreetset sihiseaded ja kompetents, on pool teed juba käidud.

PISA testi puhul ei eristaks ma vene ja eesti õppekeelelega koole, vaid vaataks tervikpilti. Kahjuks näitavad analüüsid ka seda, et väikeste maakoolide tulemused on nõrgemad kui suurte linnakoolide omad. Seega tuleks võtta kool kooli haaval ja üle vaadata võimalikud põhjused, miks mahajäämus on tekkinud. Uuringud näitavad, et venekeelsete koolide puhul on peamine põhjus õpetajate aegunud metoodika, mis tuleb enamasti veel teisest riigikorrast (vene õppekeele koolide õpetajate keskmine vanus on üle 50 eluaasta – toim), sest koolitustel ei saa paljud neist eesti keele kehva oskuse tõttu osaleda. **Seega annab koolide ümberkorraldus võimaluse õpetajakaadrit uuendada ja ka koolides sisekoolitusi teha, ning muidugi ajakohastada koolide juhtimist, millest kõik algab.**“

Koolide rahalised näitajad

Tabel 5. Valdkonna Haridus põhitegevuse näitajad

Kood	Põhitegevuse tulud ja kulud	Mustvee valla 2020. aasta eelarve	Mustvee valla 2019. aasta eelarve	Muutus	Muutuse %
09	Haridus				
	Põhitegevuse tulud				
32	Tulud haridusalasest tegevusest	285646	305021	-19375	-6%
35	Saadud toetused	1551182	1554053	-2871	-0,2%
	Põhitegevuse kulud				
41	Sotsiaaltoetused	42496	10330	0	311%
50	Tööjõukulud	2967071	2777909	0	7%
55	Majandamiskulud	876493	923451	0	-5%
60	Muud tegevuskulud	30	0	0	
	Põhitegevuse kulud tegevusalade lõikes				
09110	Alusharidus	951803	836640	115162	14%
	50 Tööjõukulud	729622	629895	99726	16%

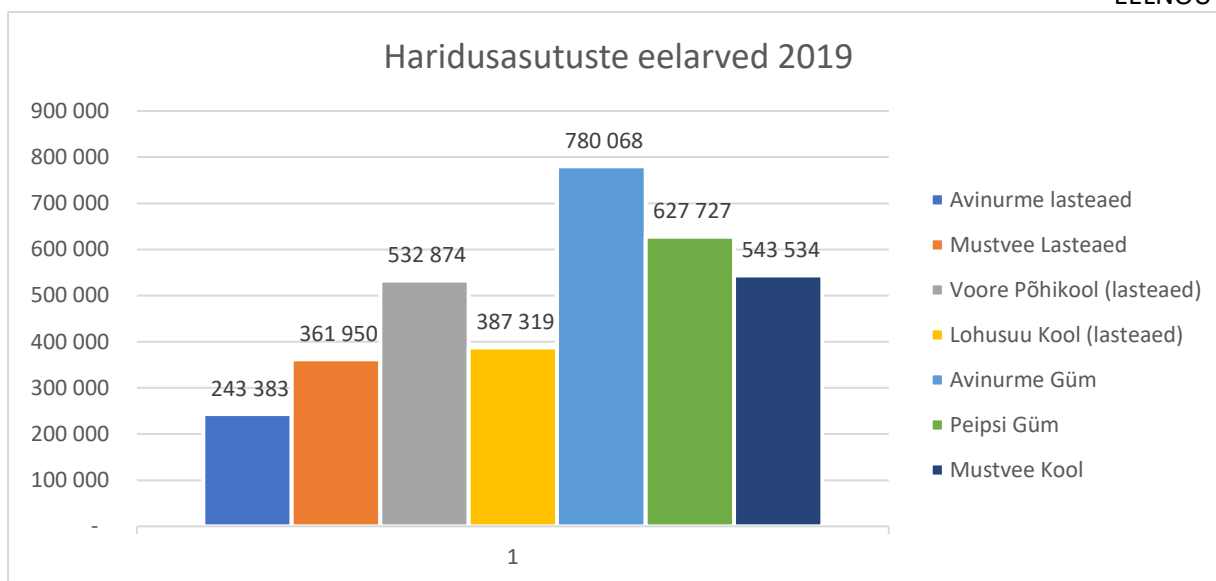
	55 Majandamiskulud	222181	206745	15436	7%
09212	Põhi- ja üldkeskharidus	2436606	2395832	40774	2%
	41 Sotsiaaltoetused	460	330	130	39%
	50 Tööjõukulud	1954807	1869106	85701	5%
	55 Majandamiskulud	481309	526396	-45087	-9%
	60 Muud tegevuskulud	30	0	30	
09213	Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud	227642	230652	-3010	-1%
	50 Tööjõukulud	227642	230652		
09510	Noorte huviharidus ja huvitegevus	368766	375770	-7004	-2%
	45 Muud toetused	23000	61401	-38401	-63%
	50 Tööjõukulud	283574	243791	39783	16%
	55 Majandamiskulud	62192	70579	-8387	-12%
	Hariduse abiteenused			0	
09600	Koolitransport	100000	80000	20000	25%
09601	Koolitoit	103419	164565	-61146	-37%
	50 Tööjõukulud	0	48255	-48255	-100%
	55 Majandamiskulud	103419	116310	-12891	-11%
09602	Öömaja	6620	0	6620	
09800	Muu haridus, sh hariduse haldus	60000	0	60000	

Tabel 6. Hariduskulud haridusasutuste lõikes

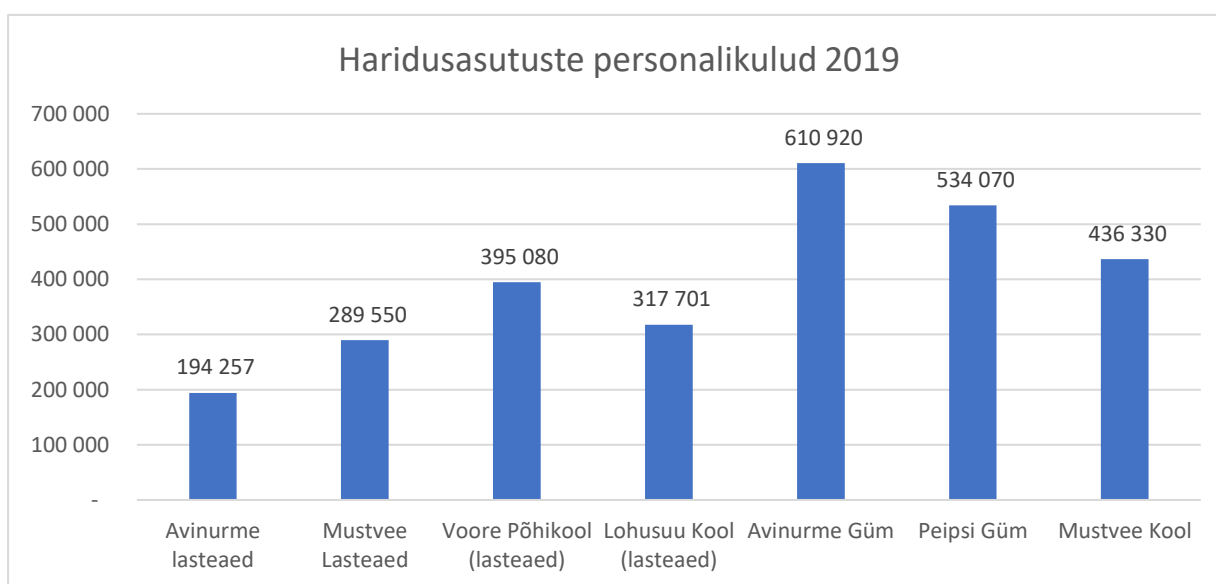
Põhitegevuse kulud	Mustvee valla 2020. aasta eelarve	sh lasteaed	Mustvee valla 2019. aasta eelarve	sh lasteaed
Avinurme Lasteaed	263022	263022	216838	216838
Mustvee Lasteaed	387177	387177	361959	361950
Lohusuu Kool	407194	70283	387518	63750
Voore Põhikool	525308	171321	533260	138102
Mustvee Kool	535708		543735	
Avinurme Gümnaasium	805504		782018	
Peipsi Gümnaasium	643830		627727	
Mustvee Muusika- ja Kunstikool	229882		193302	
Mustvee Valla Hariduse Tugikeskus	60000		0	

Tabel 7. 2020 eelarve ja toetusfondi jaotus õpilaste arvu järgi

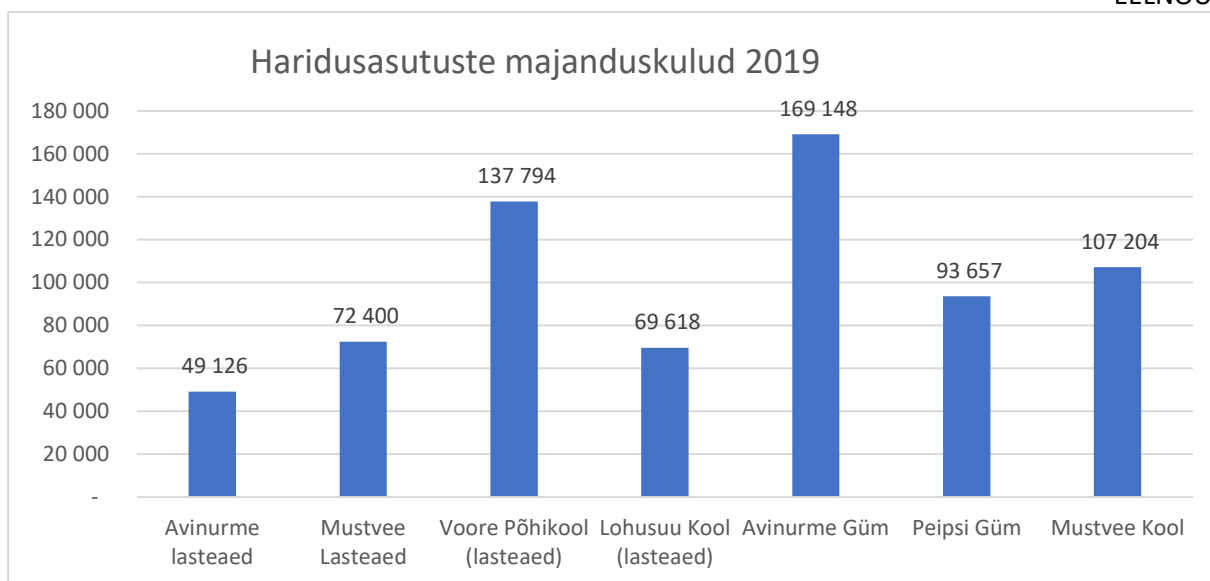
Hariduse toetusfondi jagamine	Avinurme G	Peipsi G	Lohusuu Kool	Mustvee Kool	Voore Põhikool	Kokku
Eraldised hariduskuludeks, sh	531556	436951	114782	281802	186091	1551182
Koolitoit	27125	22925	5600	14000	9100	78750
Põhikool	397062	289587	95534	238835	155242	1176260
Gümnaasium	44160	77476				121636
Juhtimine	36685	31005	7574	18934	12307	106506
Koolitused	3950	3338	816	2039	1325	11468
Õppekirjandus	8835	7467	1824	4560	2964	25650
Tõhustatud ja eritegevus	13739	5152	3435	3435	5152	30912
EA 2020 taotlus	805504	643830	336911	535708	353987	2675939
vahe	-273948	-206879	-222129	-253905	-167896	-1124757
						0
taotlus (KOV ja toiduta)	501324	428052	221650	311232	186931	1649189
riik	504431	414026	109182	267802	176991	1472432
vahe	3107	-14027	-112468	-43429	-9940	-176757

Joonis 18. Haridusasutuste eelarved 2019

Joonis 19. Haridusasutuste personalikulud 2019

Joonis 20. Haridusasutuste majanduskulud 2019

Mustvee Vallavolikogu kui kooli pidaja peab võtma vastutuse otsustamiseks. Tuleb arvestada, et kui me ei sekku ja ei suuna arenguid, siis need kulgevad juhuslikult. Mustvee valla laste tulevikku silmas pidades ei tohi teha otsuseid emotsioonidest lähtudes. Otsused tuleb teha tuginedes reaalsele olukorrale ja võimalustele. Ühinenud omavalitsus peab arvestama tänast demograafilist olukorda ning vajadust tagada kvaliteetne haridus võimalikult efektiivselt ja jätkusuutlikult. Põhiharidus on kohustuslik ja Mustvee vald peab tagama kõikidele Mustvee valla õpilastele koha põhikoolis. Samas peab põhikooli õppekohtade arv vastama piirkonna vajadustele. Koolivõrgu korrastamise tulemusena paraneb ruumikasutuse efektiivsus, vähenevad kulud hoonete ülalpidamisele, mis võimaldab suunata rohkem vahendeid õppe kvaliteedi kindlustamiseks.

Rakendamisega seotud tegevused

Otsuse rakendamisega seotud tegevused:

1. Vastavalt alates 01.09.2017. a jõustunud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 lõikele 3 tuleb kooli ümberkorralduse otsusest teavitada Haridus- ja Teadusministeeriumi, kooli, vanemaid, õpilasi ja õpilaste elukohajärgseid vallavõi linnavalitsusi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vähemalt viis kuud enne uue õppeaasta algust. Mustvee Vallavalitsus tagab koolivõrgu ümberkorraldamisega seonduva informatsiooni levitamise tänase Peipsi Gümnaasiumi ja Avinurme Gümnaasiumi ning Lohusuu Kooli õpilastele, vanematele, töötajatele ja hoolekogule.
2. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 lõikele 1 kooli korraldab ümber ja kooli tegevuse lõpetab kooli pidaja, kuulates enne ära hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse (hoolekogu 00.01.2020. a koosoleku protokoll, õpilasesinduse 00.01.2020. a koosoleku protokoll).
3. Koolid vaatavad üle senised või valmistavad ette uute põhimääruste, õppekavade ja arengukavade eelnõud, mida esitatakse vajalike kooskõlastuste saamiseks ning kinnitamisele enne käesoleva õppeaasta lõppu.

4. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele kooli ümberkorraldamine või ümberkujundamine toimub pärast õppeperioodi lõppu. Seoses sellega moodustab vallavanem oma käskkirjaga ümberkorraldamise komisjoni, kuhu kuuluvad vallavalitsuse töötajad ja direktorid. Komisjon lõpetab oma tegevuse ning esitab koolivara üleandmisevastuvõtmise aktid 30. augustiks 2020. a.
5. Vallavalitsus esitab taotluse Haridus- ja Teadusministeeriumile asutatava Mustvee Valla Hariduskeskusele koolitusloa väljastamiseks. Otsuse jõustumisel (punkt 1.8 jõustub 2023) öeldakse kõigi Mustvee valla koolide ja lasteasutuste töötajate töölepingud üles (koolitöötajad koondatakse). Koondatud töötajatele makstakse hüvitist vastavalt töölepinguseadusele töötaja ühe kuu keskmise töötasu ulatuses. Kõik asutatava Mustvee valla Hariduskeskuse töökohad komplekteeritakse konkursi korras, sh koolijuht. Kooli direktori leidmiseks viiakse läbi konkurss vastavalt Mustvee Vallavalitsuse 14.02.2018 määrusele nr 5 "Mustvee valla hallatava asutuse juhi vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord".

Rakendamisega seotud kulud ja tulud

Otsuse rakendamisega võivad kaasneda Mustvee valla eelarvele personali koondamiskulud.

Eelnõu kooskõlastamine ja arvamuse küsimine

Mustvee Vallavalitsuse arendusnõuniku ning haridus- ja noorsootöö nõuniku eestvedamisel alustati 2019. aasta märtsis Mustvee valla haridusasutuste ümberkorraldamise protsessi, eesmärgiga töötada välja sobiv koolivõrgu mudel. Mustvee Vallavalitsus moodustas 27.06.2019 vallavalitsuse ajutise hariduskomisjoni, mille eesmärgiks on Mustvee valla hariduskorralduse mudeli väljatöötamine.

Vallavalitsuse ajutine hariduskomisjon otsustas 20.11.2019 koosolekul kiita Mustvee valla hariduskorralduse mudeli heaks ja tegi vallavalitsusele ettepaneku koostada mudelist lähtuv volikogu otsuse „Mustvee valla koolivõrgu ümberkorraldamine” eelnõu.

Vallavalitsuse 05.12.2019 istungil otsustati kiita heaks ja esitada eelnõu „Mustvee valla koolivõrgu ümberkorraldamine“ volikogule menetlemiseks, ettepanekuga eelnõu otsusena vastu võtta.

PGS § 80 lõike 1 alusel edastatakse peale eelnõu esimest lugemist (29.01.2020) käesoleva otsuse eelnõu koos seletuskirjaga Mustvee Kooli, Peipsi Gümnaasiumi, Avinurme Gümnaasiumi, Lohusuu Kooli, Voore Põhikooli hoolekogule ja õpilasesindusele arvamuse andmiseks ning Mustvee Lasteaia ja Avinurme Lasteaia Naerulind hoolekogule arvamuse andmiseks.

Arvamuste avaldamise tähtajaks määratakse 28.02.2020.

Otsus edastatakse Haridus- ja Teadusministeeriumile, koolidele, vanematele, õpilastele ja õpilaste elukohajärgsetele valla- või linnavalitsustele **vähemalt viis kuud enne uue õppeaasta algust.**

Eelnõu esitaja:

Mustvee Vallavalitsus

I lugemine
29.01.2020
EELNÕU

Eelnõu koostajad:
haridus- ja noorsootöö nõunik